

Brangūs Lietuvos šauliai, žurnalo „Trimitas“ skaitytojai,

Valstybės gynyba – kiekvieno Lietuvos piliečio pareiga, įtvirtinta ir Lietuvos Respublikos konstitucijoje. Žvelgdami į istoriją matome, kad net sunkiausiais valstybei periodais Tėvynės gynėjų, pasiryžusių stoti į kovą dėl Tėvynės laisvės, netrūko.

Tačiau ta pati istorija mus moko, kad ginti Tėvynę reikia ruošti nuolatos. Saugus ir pasitikintis savimi gali jaustis tik tada, kai esi paruošęs „namų darbus“ ir žinai, kad tavęs neužklups netikėtumai. Norint turėti ginkluotąsias pajėgas, galinčias apginti valstybę, reikalingas šalies vadovų politinis palaikymas, piliečių valia ir noras gintis. Kariuomenė – tai bene vienintelis aiškiai matomas valstybės gynimo įrankis, kiekvieną savo tarnybos dieną besirengiantis ginti kraštą. Tačiau visuomenė vis labiau suvokia, kad kariuomenė viena šalies neapgins. Efektyviai šalies gynybai yra reikalingi ir kiti gynybiniai pajėgumai – mobilizacinės pajėgos, mobilizacinis rezervas, vidaus tarnybų ir sukarintų organizacijų pajėgumai.

Lietuvos šaulių sąjunga yra tokia bendruomenė, kuri jungia bičiulius, neabejingsus Tėvynės laisvei. Tarpukario laikotarpį siekiančios tradicijos, uniforma ir diegiamos vertybės yra patrauklios prie bendruomenės besijungiantiems naujiems nariams, o faktas, kad besijungiančiųjų yra daug, leidžia optimistiškai žiūrėti į ateitį.

Esu tikras, kad narystė Lietuvos šaulių sąjungoje turi didelę įtaką formuojantis asmenybei. Daug jaunųjų šaulių, sulaukę šaukiamojo amžiaus, savo gyvenimą susieja ir su karine tarnyba. Lankantis Gen. Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje ne kartą teko sutikti kariūnus, ant uniformos išdėdžiai seginčius Šaulių sąjungos ženklelį – neabejoju, kad apsisprendimui žengti Tėvynės gynėjo keliu ir siekiam tapti Lietuvos karininkais šiuos jaunuolius paskatino ir šaulių diegiamos vertybės.

Kiekvienas šaukiamojo amžiaus šaulys šiandien gali papildyti Lietuvos kariuomenės karių gretas. Pasirinkdamas tarnybą Baziniuose kariniuose mokymuose jis gali atlikti karinę prievolę, numatytą įstatymuose, įgauti pagrindinių žinių, reikalingų kiekvienam Lietuvos kariuomenės kariui, o atlikęs tarnybą siekti pozicijos profesinėje karo tarnyboje. Šaukiamojo amžiaus šauliai gali pasirinkti tarnybą Krašto apsaugos savanorių pajėgose ir derinti pomėgius, profesiją su tikrąją tarnyba Lietuvos kariuomenėje. Aukštųjų mokyklų studentai gali pasirinkti pernai atnaujintus Jaunesniųjų karininkų vadų mokymus ir derindami paskaitas universitete bei karo mokslus ir užsiėmimus per tris studijų metus ne tik atlikti prievolę, bet ir sėkmingai užbaigus mokymus įgauti atsargos karininko – leitenanto laipsnį, o galbūt ir pradėti profesionalaus kario ar kario savanorio tarnybą.

Taigi tarnybos būdų ir galimybių prisijungti prie Lietuvos karių gretų šiandien tikrai yra pakankamai. Džiaugiuosi, kad šia galimybe naudojasi didelis būrys motyvuotų ir šauliška dvasia karių kolektyvą papildančių jaunuolių – Lietuvos šaulių sąjungos narių. Dėkoju Lietuvos šauliams už nuolatinės pastangas išlaikyti, saugoti ir ugdyti Tėvynės gynėjų dvasią, patriotines vertybes tarp Lietuvos gyventojų. Šauliu tampama visam gyvenimui. „Šauliškumas“ – gyvenimo būdas, kuris neturėtų apsiriboti pradėjus ar atlikus karinę tarnybą, pabaigus mokymo įstaigą ar pasirinkus profesiją. Kviečiu nesustoti ir toliau ryžtingai žengti pasirinktu keliu. Tik būdami kartu mes esame stiprūs!

Lietuvos kariuomenės vadas
gen. ltn. Arvydas Pocius

ŠIAME NUMERYJE

3. Valstybės atgimimo šventę minėjo visi šalies šauliai
7. Širvintų šauliams sukako dešimt metų...
9. Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopa veikia
★ Pagerbėme rinktinės kapelioną
10. Šauliškas savaitgalis Marijampolyje
11. „Kęstutėnų“ žygyje aktyviai dalyvavo ir šauliai
12. Tikram šauliui ne bėda mokytis per atostogas
13. Pasitikrinome – esame tikri šauliai
★ Iškovoti medaliai – pasididžiavimas ne tik sportininkams, bet ir treneriui
14. Susirinkome, kad išbandytume jėgas
15. Lenkai ir slovakai sužinojo, kas yra Lietuvos šauliai
★ Parodoje Kauno šauliai ne dairėsi, o dirbo
16. Konkurso dalyviams išbandymas žiemišku oru
★ Svečiuose pas ugniagesius buvo įdomu
17. Mūsų dviguba šventė
18. Kapčiamiestyje paminėta Varviškės mūšio 90-ies metų sukaktis
19. Būti piliečiu – manoji saviraiška
24. Vlado Putvinskio-Pūtvio laišakai ir raštai: Lietuvos samprata
26. Tarp Rytų ir Vakarų, bet ne tiltas...
28. „Esame šauliai Klaipėdos krašto“ – kuo skyrėsi Klaipėdos krašto šauliai prie Smetonos?
31. Diskusijos objektas – sąvoka „patriotizmas“
32. Mintys Lietuvos šaulių sąjungos eiliniam suvažiavimui artėjant
34. Knyga apie žinomą ir nežinomą Vilijampolę
★ Apie mus rašo
35. Šaulį Petrą Joniką prisimenant

„TRIMITAS“ 2013 m. Nr. 1 (1286) Lietuvos šaulių žurnalas

Leidžiamas nuo 1920 m. birželio mėn. Atkurtas 1990 m. liepos mėn. Šiuo metu leidžiamas kas du mėnesius

Leidėjas

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGA www.sauliusajunga.lt

REDAKCIJOS KOLEGIJA: Plk. Antanas Plieskis, LŠS vadas. Vytautas Pečiulis, LŠS išeivijoje vado pavaduotojas. Jonas Andriuškevičius, Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šaulys. Saulius Bytautas, Telšių apskr. Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės kapelionas. Prof. Arimantas Dumčius, Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šaulys. Jonas Godliauskas, Alytaus apskr. karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės šaulys. Pranas Trakinis, Telšių apskr. Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės šaulys. Ats. plk. ltn. Kęstutis Vaitonis, Panevėžio apskr. šaulių 5-osios rinktinės šaulys.

Redaktorė Lolita Sipavičienė, **korespondentas** Valdas Kilpys, **kalbos redaktorė** Danguolė Narbutienė, **dizainerė-maketuotoja** Rūta Deksnė

Pirmajame, antrajame, ketvirtajame viršeliuose – V. Kilpio nuotraukos

„Trimito“ redakcijos adresas: Laisvės al. 34, 44240 Kaunas, Lietuva tel.: (8~37) 22 46 47, (8~685) 6 53 01 El. p. redakcija@sauliusajunga.lt Leidinio indeksas 5291

Atstovai užsienyje: JAV J. R. Butkus, Kanadoje V. Pečiulis

Sąskaita prenumeratai SEB bankas Sąskaitos Nr. LT86 7044 0600 0340 4026

Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su autorių mintimis. Rankraščiai negražinami ir nerecenzuojami. Dėl spaudos broko kreiptis į spaustuvę.

Spausdino KOPA, dizaino ir leidybos UAB, Kampo g. 7, LT-50153, Kaunas. Tiražas 1000 egz.

© Trimitas, 2013
ISSN 1392-4753

Valstybės atgimimo šventę minėjo visi šalies šauliai

Nuo šios akimirkos jaunuoliai tapo pilnateisiais Šaulių sąjungos nariais

TAURAGĖS Martyno Mažvydo pagrindinėje mokykloje vykusį iškilmingą renginį, skirtą paminėti Kovo 11-ąją, organizavo Tauragės apskrities LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės šauliai ir M. Mažvydo pagrindinės mokyklos bendruomenė.

Po svečių pasisakymų ir sveikinimų skambėjo mokyklos bendruomenės atliekamos dainos bei eilės apie laisvę. Kulminacinis šventės momentas – jaunųjų šaulių pasižadėjimas, „užkabines“ kiekvieno kandidato į jaunosius šaulius širdį – juk nuo šios akimirkos jaunuoliai tapo pilnateisiais Šaulių sąjungos nariais ir pavyzdžiu savo draugams. Kad savo pareigas atliktų sklandžiai, teisingai bei dorai, juos palaimi-

no kapelionas R. Monstvilas. Po oficialiosios dalies renginio svečiai sugužėjo į rekonstruotą šaudyklą, kur buvo perkirpta simbolinė juostelė. Jaunimas dar ilgai varžėsi sportinėse rungtyse dėl pirmųjų vietų, o renginio pabaigoje visi linksmi vaišinosi šauliška koše ir dalijosi šventės įspūdžiais.

Keičiantis kartoms senieji dažnai sako, kad jaunimas ne taip elgiasi, ne taip dainuoja, ne taip karštai myli Tėvynę. Nesinori nei smerkti, nei idealizuoti jokios kartos. Ir dabar, ir prieš 100 metų visko buvo. Tačiau kovo 8-ąją mes pamatėme, kad ir šiandien patriotinio, entuziastingai nusiteikuso jaunimo nestinga. Koks jaunimas – tokia ir Lietuva.

Vitalija Šlepavičienė

*Tauragės apskr. LDK Kęstučio šaulių
7-osios rinktinės vado pavaduotoja*

Rekonstruotoje mokyklos šaudyklėje LŠS vadas A. Plieskis kalbėjo ne vien tik apie šaudymą

Autorės nuotraukos

Šiais metais Kovo 11-ąją mes, **SALYTAUS** apskrities šauliai, švęsti pradėjome šiek tiek netradiciškai: dalyvavome pirmą kartą vykusiame bėgime „Geroji žinia“ Lietuvos valstybės nepriklausomybės dienai atminti. Bėgimo tikslas – būti ne pirmam, o vieningai ir įdomiai paminėti šventinę dieną. Po bėgimo visi susirinkome Rotušės aikštėje, kur vyko iškilmingas Kovo 11-osios minėjimas, buvo apdovanoti bėgimo dalyviai. Džiugu, kad mūsų jaunesiems šauliams įteiktos atminimo taurės. Padėję gėlių prie karininko Antano Juozapavičiaus kapo bei Dominiko Jėčio–Ažuolio atminimo paminklo, susirinkome į Šaulių namus, kur surengėme jaunųjų šaulių tarybos susi-

Šįkart bėgime „Gerosios žinios“ nešami

Rinktinės archyvo nuotr.

rinkimą. Aptarėme kito mėnesio ir visos vasaros planus. Tikimės, kad mūsų lūkesčiai pasiteisins.

Brigita Vinikaitytė

Alytaus apskr. karininko

Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės jaunųjų šaulių vado pavaduotoja

Mūsų širdis Tau, Lietuva

Rinktinės archyvo nuotr.

Vyžuonose, Prano Saladžiaus gimtinėje, jaunieji šauliai iškilmingai pasižadėjo būti verti jaunojo šaulio vardo. Beje, minėjome ne tik 23-iusius Nepriklausomybės atkūrimo metus, bet ir 1935–1940 m. Lietuvos šaulių sąjungai vadovavusio Prano Saladžiaus 120-ąsias gimimo metines.

Vėliau visas būrys šaulių, Vyžuonų mokyklos bendruomenės narių, moksleivių ir jaunųjų šaulių iš Utenos, Užpalių, Leliūnų ir Visagino 5-osios kuopos pajudėjo į Vyžuonas, kur nulenkėme galvas prie paminklo LAISVEI.

Renginys tęsėsi mokyklos kieme, kur dalyviai sustojo širdies kontūru: mūsų širdis

tau, Lietuva.

Sugiedoję himną ir sudainavę kelias patriotines dainas, renginio dalyviai susiruošė mylios startui Vyžuonų seniūno A. Remeikio taurei laimėti.

Sulaukus paskutiniojo bėgimo dalyvio sporto salėje prasidėjo salės futbolo 4x4, o mažojoje salėje – šaudymo pneumatiniiais šautuvais varžybos. Nuoobodžiauti neteko niekam, nes tuo pat metu buvo galima susirungti prie smiginio lentos, palošti stalo teniso, sudalyvauti baudų metimo rungtyje ar žaidime „Toli arti“.

Po intensyvių rungtynių ir rezultatų sumavimo, įteiktų apdovanojimų bei saldžių prizų visi bendruomenės nariai rinkosi lauke, kur katilė garavo tradicinė šauliška košė, arbata, buvo diskutuojama įvairiais klausimais.

Asta Tidikiene

Utenos apskr. šaulių 9-osios rinktinės vadė

ARIOGALOS jaunieji šauliai, minėdami Lietuvos valstybės atkūrimo dieną, surengė žygį į Daugėliškių miško bunkerį.

Link Daugėliškių bunkerio

Kuopos archyvo nuotr.

Kovo 8-osios rytą susirinkome į Ariogalos gimnazijos menų salę pasiklausti paskaitos „Misija Sibiras“. Turėjome progos išgirsti misijos dalyvės šaulės Monikos Jurkšaitytės pasakojimo ir nuoširdžių išpūdžių. Po paskaitos ne vienas prisipažino, kad norėtų dalyvauti atrankoje ir nukeliauti į Sibirą, kuris toks paslaptingas ir tuo pačiu žiaurus, pražudęs tūkstančius mūsų tėvynainių.

Pasvajoję apie kelionę į Sibiro platybes, užsidėjome

kuprines ir iškeliavome link Daugėliškių miško bunkerio. Deja, negalėjome eiti tiesiog paprastu ir trumpu keliu, nes turėjome specialius žemėlapius, kuriuose buvo pažymėti taškai. Kiekviename iš jų rasdavome žodžius, iš kurių žygiui baigiantis sudėliojome sakinius.

Po dešimties kilometrų kelio prie bunkerio, plevėsuojujant Lietuvos trispalvei, su karšta sriuba mus pasitiko kuopos vadas A. Bautronis. Pavalgę, pailsėję ir pasidaliję išpūdžiais iškeliavome atgal, bet kitu maršrutu. Čia taip pat turėjome rasti išdėliotus žodžius, iš kurių sudėjome sakinius.

Džiaugiamės, kad žygis pavyko ir jame dalyvavo nemažas būrelis – 34 jaunuoliai – šaulių ir šauliškai veikia prijauciančių Ariogalos gimnazijos mokinių.

O Kovo 11-ąją praleidome itin turiningai. Po šv. Mišių gėlių puokštes padėjome prie Ariogalos kapinėse esančio partizanų kalnelio bei tremtinių paminklo. Tai mūsų padėka žuvusiems už laisvę, už jų iškentėtas kančias, patirtą prievartą ir išniekinimus, už tai, kad šiandien mes galime džiaugtis laisve ir nepriklausomybe. Vėliau keliavome į kultūros namuose vykusį renginį, kuriame Ariogalos miestelio gyventojams už kilnius darbus Ariogalos kraštui ir Lietuvai buvo įteiktos trispalvės. Čia taip pat buvo pristatytas šaulių žygis ir jauniems šauliams įteiktos padėkos bei Daugėliškių miško bunkerio atminimo ženklukai.

Viktorija Valaitytė

*Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės
Ariogalos 13-osios kuopos vado pavaduotoja*

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienos minėjimas **VILKAVIŠKYJE** prasidėjo šv. Mišiomis Švč. Mergelės Marijos apsilankymo katedroje. Išpūdingą pamokslą ta intencija pasakė parapijos klebonas dekanas prelatas kanauninkas Vytautas Gustaitis. Dvasininkas jautriai kalbėjo apie Lietuvos nepriklausomybės džiaugsmą, kurį temdo ne tiek ekonominiai sunkumai, kiek meilės, tarpusavio supratimo ir vienybės stoka. „Turime atverti širdis vilčiai ir meilei, nes nusivylimo, skaudaus neteisingumo jausmo sukeltas pyktis, priešiškus savo nepriklausomai valstybei yra blogis. Turime jį tvardyti, nes jis neleidžia pasinaudoti laisve, užauginti ir skinti laisvės vaisių. Kovo 11-oji mus visus kviečia ne tik džiaugtis tuo, ką pasiekėme, bet ir bendromis pastangomis stengtis, kad

kiekvienas doras, darbštus ir geros valios žmogus galėtų džiaugtis, jog gimė, augo ir gyvena Lietuvoje. Kiekvienas doras lietuvis turi aplink save kurti tokią aplinką, kurioje viešpatautų ramybė, meilė ir viltis. Mūsų krašto sėkmė dažniausiai priklauso nuo mūsų. Reikia mažiau kritikuoti, bet susimąstyti apie pasekmes, atleisti savo artimui, blogį nugalėti gerumu“, – sakė klebonas.

Po šv. Mišių katedroje aštuoniolika jaunųjų šaulių ištare pasižadėjimo žodžius: įsipareigojo sąžiningai atlikti pareigą tėvynei, paliudijo, kad perima patriotiškumo idėjas. Galima pasidžiaugti, kad į šaulių gretas stoja iniciatyvūs, aktyvūs jaunuoliai, vieni iš tų, kuriems reikia aukštesnių tikslų.

Juozas Bačinskas

*Marijampolės apskr. šaulių 4-osios rinktinės Vilkaviškio
P. Karužos šaulių 6-osios kuopos vado pavaduotojas*

Mūsų gretas papildė aštuoniolika jaunųjų šaulių

Kuopos archyvo nuotr.

Ankstų kovo 11-osios rytą mes, **ZARASŲ** šauliai, išvykome į Degučius. Prie Nepriklausomybės paminklo padėję gėlių šventę paminėjome bėgdami iki Salako. Sunkų, slidų kelią įveikėme kartu su Zarasų 508-osios kuopos savanoriais bei kitais bėgikais. Pasiekę tikslą sugiedojome himną ir išklaušę Salako bei Degučių seniūnų sveikinimų pasukome į Salako kultūros rūmus. Čia buvome apdovanoti medaliais, klausėmės jaunimo atliekamų dainų, žiūrėjome į šokančiuosius ir patys šauniai šokome. Kovo 11-oji mums yra džiugi šventė.

Robertas Ruzgas

*Utenos apskr. šaulių 9-osios rinktinės
Zarasų 7-osios kuopos būrio vadas*

Kovo 11-oji – mūsų šventė

Kuopos archyvo nuotr.

Tą dieną mokėmės karinių dalykų

Kuopos archyvo nuotr.

Nors kalendorius jau skelbė pavasarį, tačiau žiema nesitraukė. Ši itin žiemišką rytą prie **ZARASŲ** šaulių namų susirinko gausus būrys jaunųjų šaulių ir kandidatų į jaunosius šaulius. Nors diena buvo saulėta, tačiau šilumos nė kiek nesijautė. Bet mes – šauliai, tad šalčio nepabūgome.

Išklaušę instruktažo (pirmajam skyriui vadovavo A. Veikšra, antrajam – M. Petkevičius, o visam būriui – R. Ruzgas) patraukėme į žygį. Per Zarasus nusidriekė ilga šaulių vora. Kadangiėjome ne pasivaikščioti, o mokytis ir užtvirtinti žinias, teko įveikti daug kliūčių. Pirmiausia emb-lemavimo būdu persikėlėme

per kelią, o miške vienas skyrius kitam surengė pasalas. Taip pat mokėmės atsitraukimo būdų, puolimo ir gynybos taktikos. Įveikę priešus ir aptarę klaidas judėjome toliau mokydami taisyklingai šliaužti, atsitraukti „vikšru“. Papietavę turėjome įveikti dar kelias kliūtis. Teko eiti per griovius, stačias kalvas, pakalnes, netgi pelkę. Nemažai pastangų reikėjo, bet kliūtis įveikėme, nes: „Kur lokys nepralys – ten pralys Zarasų šaulys!“

Žygiu paminėjome Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieną ir patikrinome, kaip kandidatai į jaunosius šaulius teorijos žinias moka taikyti praktikoje. Grįžę į šaulių namus kandidatai į jaunosius šaulius pasižadėjo būti dori, drausmingi ir teisingi šauliai.

Irma Vainikevičiūtė

*Utenos apskr. šaulių 9-osios rinktinės
Zarasų 7-osios kuopos „Vytis“ šaulė*

Panevėžio apskrities šaulių 5-osios rinktinės jaunieji šauliai Kovo 11-ąją paminėjo Troškūnuose. Čia atvykome siauruku. Po šv. Mišių Troškūnų bažnyčioje, kur pagerbėme žuvusiuosius už tėvynę,ėjome į Troškūnų vienuolyną. Vienuolyne tautiškas dainas dainavo Panevėžio J. Balčikonio gimnazijos choras. Grįžtant atgal daininga ir džiugi nuotaika neišblėso – visą kelią siauruko vagonuose aidėjo tautiškų dainų aidas.

Vaidas Stumbrys
Jaunasis šaulys

Prie Troškūnų miestelyje esančio monumento

Rinktinės archyvo nuotr.

Širvintų šauliams sukako dešimt metų...

Jau istorija tapo Lietuvos šaulių sąjungos vado 2003 m. kovo 10 d. įsakymas Nr. 32 „Dėl Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Širvintų šaulių 10-osios kuopos įsteigimo“. Po penkerių metų kuopos veikla buvo įvertinta tuometinio premjero Gedimino Kir kilo padėka ir dovana. Lygiai po dešimties metų Širvintų šauliai ir jiems prijauciantys žmonės susirinko Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos aktų salėje paminėti kuopos dešimtmečio.

Lygiai 12 val. šauliai rikiavosi gimnazijos kieme. Kolonos priekyje už besiplaikstančių vėjyje Šaulių sąjungos vėliavų – garbingi svečiai: Šaulių sąjungos vadas ats. plk. Antanas Plieskis, Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės vadas Tomas Grabauskas, buvę kuopos šauliai. Aidint mušamo būgno garsams kolona pajudėjo link skulptoriaus Roberto Antinio sukurto paminklo žuvusiesiems kovose už Lietuvos nepriklausomybę. Prie paminklo esančioje aikštėje vyko iškilminga priėmimo į jaunuosius šaulius ir šaulius ceremonija. Jaunieji šauliai garsiai kartojo savo kuopos vado Leono Vaicekausko tariamus pasižadėjimo žodžius: „...pasižadu sąžiningai vykdyti Šaulių sąjungos nario pareigas, stropiai rengtis ginti Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, rūpintis valstybės gerove ir dirbti jos labui, visur ir visada elgtis, kaip dera doram, drausmingam ir narsiam šauliui...“ Jaunųjų šaulių gretas papildė 17 naujų narių. Šaulio priesaiką perskaitė septyni jaunieji šauliai ir šauliais „iki gyvos galvos“ tapo: Gintarė Visockaitė, Kipras Varaneckas, Paulius Leparskis, Žiedūnė Ramonaitė, Aistė Jotautytė, Adomas Vaškevičius ir Ovidijus Motuzas.

Po priėmimo ceremonijos toli Širvintose girdėjosi Lietu-

vos krašto apsaugos savanorių pajėgų Didžiosios kovos apygardos 8-osios rinktinės Ukmergės 805-osios kuopos karių garbės salvės. Pirmoji salvė buvo skirta laisvai ir nepriklausomai Lietuvai, antroji – šauliams ir savanoriams, kritusiems Nepriklausomybės kovose, palaidotiems įvairiose Širvintų rajono kapinėse, trečioji – Šaulių sąjungai. Prie paminklo žuvusiesiems kovose už Lietuvos nepriklausomybę buvo padėta gėlių. Naujiems jauniems šauliams ir šauliams sėkmės palinkėjo ir juos palaimino Širvintų šv. Arkangelo Mykolo bažnyčios vikaras kunigas Marius Talutis.

Toliau šventė tęsėsi Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos aktų salėje. Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Širvintų 10-osios kuopos vadas mokytojas Leonas Vaicekauskas apžvelgė kuopos dešimties metų veiklą. Kadangi šauliai turi būti pasiruošę ginti savo Tėvynę, todėl kuopoje daug dėmesio skiriama fiziniam pasirėngimui. Norint išvardyti visus šaulių sporto laimėjimus, reiktų visą knygą parašyti.

Jaunieji šauliai ne kartą yra tapę konkurso „Sportas ir aplinka“ nugalėtojais ir iškovoję Lietuvos Respublikos Prezidento taurę. Per visus dešimt metų jaunieji šauliai buvo aktyvūs mokinių olimpinio festivalio dalyviai. Kiekvie-

nais metais jie dalyvauja tarptautiniame bėgime „Baltijos kelias“ ir pagarbos bėgime „Gyvybės ir mirties keliu“. Šių metų sausį jaunieji šauliai Aistė Jotautytė ir Adomas Vaškevičius dalyvavo dvyliką kartą organizuotame tradiciniame nakties žygyje „Klaipėdos sukilėlių keliais“. Dalyviams naktį teko atkartoti 1923 m. savanorių sukilėlių judėjimo maršrutus ir laiką, įveikti apie 25 km atstumą pėsčiomis. Širvintų „Atžalyno“ progimnazijoje ir Širvintų Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijoje kasmet vyksta renginiai Lietuvos kariuomenės dienai paminėti, Sausio 13-osios, Vasario 16-osios, Kovo 11-osios dienoms skirtos pilietiškumo pamokos. O kur dar mobiliosios išgyvenimo stovyklos, meno saviveiklos konkursai... Nuolatiniai įvairių renginių organizatoriai ir dalyviai – Širvintų rajono policijos komisarai, priešgaisrinės tarnybos, krašto apsaugos sistemos atstovai, jaunųjų šaulių tėvai, buvę jaunieji šauliai. Ne veltui Širvintų „Atžalyno“ progimnazijoje šiais metais lankėsi LR krašto apsaugos ministras Juozas Olekas.

Įsimintina buvo Lietuvos kariuomenės 90-ojo gimtadienio šventė. Renginiui organizuoti buvo sudarytas organizacinis štabas. Tam daug dėmesio skyrė ir pastangų įdėjo mokytojai Jonas Stankevičius ir Romas Mikalajūnas. Jie sudarė mūsų prie Širvintų kautynių schemą, išleido lankstinuką. Mūsų vietose buvo pastatyti stogastulpiai. Renginyje dalyvavo Giedraičių, Anykščių, Vilniaus, Šalčininkų šauliai, atvyko politinių kalinių ir tremtinių organizacijos atstovai iš Kauno. Šv. Mišiose dalyvavo monsinjoras kapelionas A. Svarinskas. Buvo surengta ginklų paroda, Kauno karo muziejus atsivežė ir kultūros centre demonstravo ekspoziciją apie mūsų prie Širvintų. Kultūros centro salėje pranešimus apie šią istorinę pergalę skaitė doc. dr. Romas Batūra ir Kazimieras Garšva. Visus arbata ir koše vaišino Giedraičių šauliai. Lietuvos kariuomenės 90-ojo jubiliejaus proga vyko ir turiningi, integruoti, sukarinti turistiniai žygiai pėsčiomis bei dviračiais Lietuvos nepriklausomybės kovų vietomis: Šir-

vintos–Giedraičiai, Širvintos–Musninkai–Kernavė bei naktinis žygis pakartojant 1920 m. kapitono Balno karinę operaciją, kai 200 rinktinių karių apeinamuoju manevru sumušė lenkų kariuomenės pulką ties Motiejūnų kaimu. Naktiniame žygyje dalyvavo apie 130 žmonių.

Aktyvus dalyvavimas Šaulių sąjungos veikloje padeda jaunimui apsispręsti renkantis tolimesnį gyvenimo kelią. Savo likimą su karinėmis struktūromis susiejo buvę pirmieji jaunųjų šaulių būrių vadai Vaidas Žinys, Eglė Krasauskaitė, Darius Inčiūra, Mantas Kvakšys, Marius Navalinskas. Nemažai jaunųjų šaulių vėliau tarnavo Garbės sargybos kuopoje. Šie žmonės visada prisimins savo pirmuosius žingsnius Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Širvintų šaulių 10-ojoje kuopoje.

Ruošiantis dešimties metų jubiliejui buvo organizuotos šaudymo MK (I v. užėmė Gintarė Mikalajūnaitė), jėgos gimnastikos trikovės (prisitraukimai prie skersinio, pakilimas jėga ir pakilimas persiverčiant, I v. iškovojė Žilvinas Putna) varžybos, rikiuotės konkursas (geriausia žygiuotoja – Gintarė Visockaitė). Geriausias Lietuvos ir Šaulių sąjungos istorijos žinovas – Lukas Žilinskas. Nominacija dešimtmečio „Geriausias būrio vadas“ buvo skirta Aistei Jotautytei, o „Geriausias šaulys-geriausias sportininkas“ – Pauliui Leparskiui.

Daug gražių žodžių ir linkėjimų ateičiai jauniems šauliams 10-mečio proga buvo išsakyta, daug apdovanojimų išdalyta. Tik... reikia gerai suprasti, kad Širvintų 10-osios kuopos jaunųjų šaulių veikla neįsivaizduojama be kuopos vado kūno kultūros mokytojo Leono Vaicekausko, kuris puikiai sutaria ir sugeba dirbti su jaunais žmonėmis. Tai kūrybingas ir principingas pedagogas, tikintis savo auklėtiniais, sugebantis patarti, užjausti ir vesti juos į eilinę pergalę. Kartu tai – nuoširdus ir paprastas žmogus. Dar pirmajame amžiuje Jokūbas savo laiške, kurį galima rasti Naujajame Testamente, rašė, kad „svarbu darbai, o ne žodžiai.“ Apžvelgę dešimties metų Širvintų jaunųjų šaulių nueitą

kelią, galime tvirtai teigti, kad jų darbai buvo tikri, o ne „popieriniai“. Internetinėje enciklopedijoje „Wikipedija“ rašoma, kad Lietuvos šaulių sąjunga – savanoriška, pilietinės savigynos visuomenės organizacija, stiprinanti valstybės gynybinę galią, ugdanti pilietiškumą ir tautinį sąmoningumą... Šiuos žodžius visiškai patvirtina Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Širvintų šaulių 10-osios kuopos dešimties metų veikla.

Remigijus Bonikatas
„Širvintų kraštas“

Autoriaus nuotraukos

Priesaikos žodžius kartoja jaunieji šauliai, pareiškę norą tapti šauliais

Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopa veikia

Nors esame toli nuo Tėvynės, bet jaučiame jos pulsą, domimės, kas Lietuvoje vyksta, ką veikia šauliai. Manau, kad broliams ir sesėms šauliams įdomi ir mūsų, įsikūrusių už Atlanto, veikla.

Lietuvos nepriklausomybės – Vasario 16-osios – minėjime nešini vėliavomis dalyvavome šv. Mišiose Lietuvos kankinių parapijos šventovėje. Vėliau Kanados lietuvių bendruomenės surengtame minėjime, kai buvo giedami Kanados ir Lietuvos himnai, šauliai stovėjo sargyboje prie vėliavų. Minėjime dalyvavęs Lietuvos ambasadorius Vytautas Žalys kalbėjo apie Lietuvos pasirengimą pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai. Žurnalistė iš Lietuvos Gražina Sviderskytė perskaitė išsamų pranešimą apie istorinį Dariaus ir Girėno skrydį, apie 80 metų žūties sukaktį bei pabrėžė, kad dedamos pastangos surinkti visą archyvinę medžiagą iš Amerikos ir Vokietijos archyvų, jog būtų galima nustatyti tų laikų žiniasklaidos ir atitinkamų valdžių išsaugotų archyvinių dokumentų aprašymus.

Kovo 2 d. lietuvių namuose vyko Nepriklausomybės atkūrimo šventinis minėjimas, kuriame dalyvavo Lietuvos ambasados Kanadoje įgaliotasis ministras Jonas Skardins-

Sargyboje prie vėliavų (iš kairės Alfonsas Stunguris, Feleksas Šiaučiūnas ir Vytautas Pečiulis)
Kuopos archyvo nuotr.

kas, Kanados valdžios ir kitų tautų atstovai. Mūsų kuopa stovėjo sargyboje prie Kanados ir Lietuvos vėliavų.

Metinis kuopos susirinkimas įvyko kovo 10 d. Savo pranešime kuopos vadas Vytautas Pečiulis apžvelgė metų veiklą, pasikeitimus Centro valdyboje ir bendrą Lietuvos šaulių sąjungos išėivijoje padėtį. Taip pat buvo aptarti kuopos stovyklos reikalai ir kiti ateities veiklos planai. Kuopos išdininkė Irena Paznėkienė pristatė finansinę kuopos būklę. Po perrinkimo tapo aišku, kad kitą kadenciją valdyboje dirbs: vadas – Vytautas Pečiulis ir valdybos nariai: Kazimieras Paznėkas, Irena Paznėkienė, Irena Pečiulienė ir Alfonsas Stunguris.

Vytautas Pečiulis
Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopos vadas

Pagerbėme rinktinės kapelioną

Rinktinės archyvo nuotr.

Rinktinės vadas padėkojo kapelionui už nuoširdžią veiklą

Balandžio 14-oji mums buvo itin džiugi bei pakili diena, nes 50-ųjų kunigystės metinių proga sveikinome visų gerbiamą ir mylimą Alovės kleboną Stanislovą Stankevičių – mūsų rinktinės kapelioną bei aktyvų visuomenės narį. Šventę pradėjome Alovės miestelyje, kur mes, jaunieji šauliai, ne tik dalyvavome šv. Mišiose, bet kartu ir padėjome palaikyti viešąją tvarką renginio metu, o vėliau kartu su kariais savanoriais dalijome košę bei karštą arbatą, kuri puikiai tiko šią šaltą pavasario dieną.

Alytaus apskrities karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės vadas Skirmantas Valatkevičius pranešė, kad kapelionui už ilgametę nuoširdžią šaulišką veiklą, vertingas pamokas ne vien tik žodžiu, bet ir savo pavyzdžiu, dvasingumo skiepijamą ir kitus kiekvienam žmogui svarbius dalykus suteikiamas Lietuvos šaulių sąjungos garbės šaulio vardas, ir įteikė jį žymintį ženklą – padėkos ir įvertinimo simbolį.

Brigita Vinikaitytė
Alytaus apskr. karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės jaunujų šaulių vado pavaduotoja

Ko gero, sutiksite, kad Lietuvos šaulių sąjungos vienas iš tikslų – ugdyti visapusiškai stiprų, atsakingą, koordinuotą ir savimi pasitikintį jaunąjį šaulį, kuris ateityje galėtų drąsiai rinktis profesionalaus kario, kario savanorio ar kitą su karine veikla susijusią profesiją. Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo šaulių 10-oji rinktinė stengiasi dirbti būtent šia kryptimi. Tuo tikslu vykdomi ne tik teoriniai, bet ir praktiniai užsiėmimai, kurių metu įtvirtinamos teorinės žinios, stengiamasi atrasti stiprias ir silpnąsias jaunųjų šaulių puses bei ugdyti lyderio savybes.

Vieni iš tokių praktinių mokymų, kuriuose dalyvavo daugiau nei 160 jaunųjų šaulių ir šaulių iš Vilniaus, Šalčininkų, Elektrėnų, Paberžės, Širvintų, vyko kovo 16–17 d. Marijampolio (Vilniaus r.) mokykloje ir apylinkėse. Kadangi į mokymus susirinko jaunieji šauliai beveik iš visų Vilniaus rinktinės kuopų, natūralu, kad visi jie buvo skirtingo pasirengimo. Tačiau to ir buvo siekiama: sukviesti šaulius, turinčius skirtingą patirtį, nevienodas žinias, kad jie turėtų stimulą stengtis, pasimokyti vieni iš kitų. Pratybos organizuotos skirtingais lygiais: labiausiai patyrusiesiems teko atlikti labai žiemiškame Marijampolio miške ir jo apylinkėse (pagrindinis pratybų uždavinys buvo įtvirtinti, t. y. pakartoti taktikos – judėjimas vietovė žiemą, žvalgybos patrulio veikimas, pasalos rengimas ir išvengimas, patrulio bazės įkūrimas – žinias) veikiant skirtingose priešiškos grupės. Mažesnę patirtį turintieji dalyvavo mokyklos teritorijoje vykusiame paskaitose ir praktiniuose užsiėmimuose: individuali maskuotė, negarsinio valdymo signalai, kliūčių įveikimo būdai, pastogių statymas ir kt.

Pabrėžtina, kad šios pratybos organizuotos turint dar vieną tikslą: niekam ne paslaptis, kad Vilniaus krašte šau-

Pavasario pratybos vyko itin žiemiškame miške

liams ypač svarbu, ko gero, svarbiau nei kituose Lietuvos regionuose, puoselėti lietuviškumą, tautiškumą ir skleisti žinią apie Sąjungos veiklą. Dėl šios priežasties, taip pat siekiant didinti jaunimo užimtumą bei pritraukti daugiau naujų narių į Lietuvos šaulių sąjungą, mokymų metu buvo vedamos paskaitos ir dar tik norintiems tapti jaunaisiais šauliais moksleiviams. Didžiajai jų daliai tai buvo pirmoji pažintis su Lietuvos šaulių sąjunga. Paskaitų metu moksleiviai buvo supažindinti su pagrindiniais Sąjungos veiklos principais, istorija, taktikos pradmenimis, rikiuotės statutu. Kelis taktikos elementus ir rikiuotę jaunimas galėjo išbandyti ir praktiškai.

Be abejo, surengti tokius mokymus nėra lengva. Susiduriama ir su materialijų, ir su žmogiškųjų išteklių stoka. Tačiau tokiais atvejais Vilniaus šauliams visada sutinka pagelbėti KASP kariai savanoriai. Įsitraukti į šaulišką veiklą vis dažniau norą pareiškia ir Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnai. Keli iš jų, jau tapusių vienos kuopos šauliais, dalijosi savo žiniomis bei patirtimi ir šiuose mokymuose. O tai tikrai nemenka paspartis. Be to, jaunieji šauliai gali iš pirmų lūpų išgirsti apie juos taip dominančią kario profesiją, karių savanorių veiklą, kariškas studijas. Toks tiesioginis bendravimas, dalyvavimas bendruose mokymuose jaunimą skatina, kelia motyvaciją arba, atvirkščiai, kai kuriems padeda suprasti, kad toks, t. y. kariškas, kelias – ne jiems.

Apibendrinant galima drąsiai teigti, kad šios mokomosios pratybos Marijampolyje pavyko. Juolab kad gerus atsiliepimus išgirdome ir iš LŠS vado pavaduotojo-junųjų šaulių vado Vytauto Žymančiaus, atvykusio pasižiūrėti, kaip mokosi jaunieji šauliai. Be abejo, tobulėjimui ribų niekada nebūna, tačiau džiugu, kad į tokius mokymus vis dažniau susirenka itin motyvuotas, žinantis, kodėl dalyvauja šioje veikloje, jaunimas. O tai yra didžiausia varomoji jėga ir toliau dirbti, organizuoti, veikti.

Renata Kalinauskaitė

Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės vado pavaduotoja

„Kęstutėnų“ žygyje aktyviai dalyvavo ir šauliai

Tauragės apskrities LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės ir Pėsčiųjų žygių asociacijos surengtame tradiciniame „Kęstutėnų“ žygyje, skirtame Kęstučio apygardos partizanams atminti, šiemet dalyvavo kone 1 200 žygeivių iš visos Lietuvos: šauliai, profesionaliosios tarnybos kariai, kariai savanoriai, mokyklų jaunimas bei visi, kurie mėgsta išbandymus. Bijotuose, prie Dionizo Poškos Baublių muziejaus, startavusiems žygio dalyviams teko įveikti 32 km trasą partizanų takais.

Balandžio 13-ąją žygio dalyviai rinkosi į Bijotų (Šilalės raj.) miestelį, kuriame daugiau nei prieš 200 metų rašytojas Dionizas Poška įkūrė pirmąjį Lietuvoje muziejų. Turbūt šiame ramiame miestelyje dar niekada nebuvo tokio šurmulio. Davus startą, Bijotų miestelio pagrindinė gatvė užsikimšo nuo žygio dalyvių gausos. Kęstučio apygardos partizanams atminti skirto žygio trasa driekėsi vietovėmis, kuriose pokaryje aktyviai veikė šios apygardos partizanai. Palikę Bijotų miestelį žygeiviai patraukė link Girdiškės kaimo. Čia keliautojai aplankė Švč. Mergelės Marijos Snieginės bažnyčią, garsią savo senaisiais mediniais altoriais, atsigavino gira, gairiu vandeniu ir patraukė tolyn Upynos miestelio link. Žygeivių laukė nemenki išbandymai, nes nuo Girdiškės iki Upynos teko žygiuoti nebe asfaltuotu keliu, o miškų ir laukų takais – tikraisiais buvusių partizanų „keliais“, kurie ištirpus sniegui tapo labai klampūs. Nors balandžio 13-osios rytas šiluma nelepino, į Upynos miestelį žygeiviai atkeliavo įraudusiais veidais. Pažliugę laukų keliukai pareikalavo nemenkų jėgų. Kone visi žygio dalyviai buvo šlapi iki kelių. Tad ne vienam teko iš

Kitamet vėl žygiuosime!

Vilniaus rinktinės šauliams jokios kliūtys nebuvo sunkios

batų išpilti vandens likučius bei pasikeisti kojines. Iš Upynos žygio dalyviai patraukė į Vytogalą – garsaus lakūno Stasio Girėno gimtinę. Čia buvo galima apžiūrėti jo vardu pavadintą muziejų. Vėliau per Kliūkus, Paežerę vėl pasiekė Bijotus – žygio finišo vietą. Visiems sėkmingai įveikusiems ištis nelengvą maršrutą buvo įteikti diplomai, medaliai, o žygeivio pase išspausstas specialus spaudas.

Kalbinti žygeiviai tvirtino, kad „Kęstutėnų“ žygyje būtina dalyvausią ir kitais metais, nes toks jų pomėgis ir neatskiriama gyvenimo dalis – keliaujant pėsčiomis po Lietuvą susipažinti su dar neaplankytais, nematytais gimtosios šalies kampeliais.

Tauragės apskr. LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės informacija

Tarp žygeivių gausos šauliai ryškiai matėsi

Vilniaus ir Tauragės rinktinių archyvo nuotraukos

Tikram šauliui ne bėda mokyti per atostogas

Rinktinės archyvo nuotr.

Per Velykų atostogas Tauragės apskrities LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės jaunieji šauliai dalyvavo ir sėkmingai baigė įvadinį karinio rengimo kursą.

LDK Kęstučio mechanizuotąjį pėstininkų batalioną (MPB) atvyko 72 Tauragės apskrities jaunieji šauliai. Suskirstyti į būrius, supažindinti su bataliono vidaus tvarkos taisyklėmis ir bataliono teritorija iškart pradėjome mokytis. MPB instruktoriai patikrino, kaip vykdome šias komandas: „RAMIAI!“, „LAISVAI!“, „POILSIS!“, „PASITAISYK!“, „KAI-RĖN!“, „DEŠI-NĖN!“, „AP-LINK!“, „ŽENGTE – MARŠ!“, mokė negarsinio valdymo signalų, kuriuos vėliau panaudojome suvaidintose situacijose. Po pietų šaulių stovykla buvo oficialiai atidaryta: iškelta Šaulių sąjungos vėliava, sugiedotas himnas. Tada žygiavome į stadioną, kur Karo medicinos tarnybos paramedikas pasakojo apie žaizdas, mokė, kaip teisingai jas aptvarstyti. Taip pat mokė, kaip daryti dirbtinį kvėpavimą. Vėliau viską galėjome išbandyti patys – tvarstėme vieni kitiems žaizdas, gaivinome manekėną. Artėjant vakarui pradėjome rengtis naktiniam žygiui. Užsimaskavę ir lydimi būrių vyresniųjų su žemėlapiais patraukėme miško takais. Užduotis – rasti stovyklavietę. Siekdami tikslo būriai vieni kitiems rengė pasalas – stengėmės bent šiek tiek pasijusti tikrais kariais. Lengva nebuvo. Labai slidus kelias ne kartą „pakišo koją“: griuvome ne vienas ir ne kartą, juo labiau kad visi sutemus keliavome šviečiant tik mėnuliui. Pasiekę tikslą dalijomės dienos išpūdžiais, valgėme lauže išsikeptas bulves bei gėrėme arbatą. Grįžome į savo kambarius ir po vakarinio patikrinimo griuvome į lovas.

Ryte, pasimankštinę ir papusryčiaavę, išsiruošėme į taktinį žygį po Sakalinės miškus. Ten pratybų metu turėjome atlikti įvairias užduotis. Tapome ryšininkais: sudėjome ir ardėme radijo stotis, mokėmės užmegzti, patikrinti ryšį, naudodamiesi radijo stotimis kalbėjomės

tarpusavyje. Instruktoriai supažindino mus su patrulio bazės tipais, mokė, kaip įsirengti patrulio bazę. Išbandėme laikinų ugnies pozicijų pasirinkimą ir įrengimą. Sužinojome, kaip išgyventi miške, kaip pasistatyti palapinę. Grįžę iš sunkaus, visą dieną trūkusio žygio pasiruošėme viktorinai bei būrių pasirodymams: vieni kitiems uždavinėjome sunkius, gudrius, šmaikščius klausimus, į kuriuos ne visi žinojo atsakymus. Pasirodymų metu buvo nuspręsta, kad kiekvienas būrys turi suvaidinti kokį nors įvykį, susijusį su tų dviejų dienų gyvenimu stovykloje, o kiti turėjo atspėti. Vėliau vyko diskoteka, kurioje noriai dalyvavo ir sutiko su mumis kartu pašokti būrių vyresnieji.

Kitą rytą mūsų laukė topografinė užduotis: skyriais ieškojome punktų su raidėmis ir iš visų surinktų raidžių privalėjome sudėti žodį.

MPB instruktoriai mums demonstravo ginklus, netgi leido pabėgioti su jais kaip tikriems kariams. Kiek vėliau į MPB atvyko Jurbarko „Kumitė“ klubo treneris, kuris jauniems šauliams pravedė trumpą kiokušin karatė treniruotę: pamokė kvėpavimo pratimų, rankų ir kojų smūgių. Po iškilmingo kurso uždarymo, kai Šaulių sąjungos vėliava buvo nuleista, kiekvienas jaunas šaulys gavo įvadinio karinio rengimo kurso baigimą tvirtinantį pažymėjimą. Prieš atsiveikindami ridenome margučius, kuriuos patys buvome numarginę.

Smagu prisipažinti, kad kursas jauniems šauliams labai patiko: daug ko išmokome, daug naujų draugų įgijome. Žinoma, ilgiausiai atmintyje išliks sunkumai: labiausiai nuvarginę ir daugiausia pastangų iš visų pareikalavę žygiai, nors juose įdomu, bet kartais teko tvirtai sukąsti dantis. Tačiau visi žinome, kad nugalėdami save tvirtėjame ir fiziškai, ir dvasiškai. Tikimės, kad visi netrukus susitiksimė.

Alina Šemetaitė

Tauragės apskr. LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės Laukuvos šaulių 2-ojo būrio jaunoji šaulė

Rinktinės archyvo nuotr.

Pasitikrinome – esame tikri šauliai

Alytaus apskrities karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės šauliai yra aktyvūs žmonės – kiekvieną pavasarį organizuoja vis įdomesnius mokymus, žygius bei kitus renginius. Pačioje pavasario pradžioje Aly-

taus jaunieji šauliai išsiruošė į 10 kilometrų topografinį žygį, kurio metu ne tik prisiminė orientavimąsi miške, taktikos elementus bei nebylaus valdymo signalus, bet ir pasidžiaugė gera kompanija ir saulėtu oru. Žygis pareikalavo drausmės, atsakomybės bei ištvermės: juk ne kasdien tenka kopti į sniegu užklotus miško šlaitus ir bėgti ledu aptrauktais keliais.

Nuėję nemažą kelio atkarpą sustojome pailsėti. Netoli Nemuno užsikūrėme laužą – sušilome, papietavome, linksmi pasišnekėjome, o paskui – vėl į kelią. Tik dabar su dainom ir šypsenom traukėme namo. Reikia prisipažinti, kad kiekvienas toks žygis ugdo pasitikėjimą draugu, vienybę ir atjautą silpnesniajam. Ar kopiant į snieguotą miško šlaitą, ar slystant, ar bėgant, visada žinai, kad broliška šaulio ranka tave palaikys ir padės. Džiugu, kad ir šio žygio metu susirinko daug jaunųjų šaulių, neseniai papildžiusių į mūsų gretas. Juk mokytis taktikos, topografijos ar rikiuotės veiksmų daug smagiau žygyje nei paskaitose. Tačiau svarbiausia, kad niekada nepristigtų noro veikti, entuziazmo ir broliškumo. Tokie mes, Alytaus jaunieji šauliai, – visada vieningi, besišypsantys ir karingi džūkai.

Brigita Vinikaitytė

Alytaus apskr. karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės jaunųjų šaulių vado pavaduotoja

Iškovoti medaliai – pasididžiavimas ne tik sportininkams, bet ir treneriui

Žvarbią kovo 8-ąją Kuršėnų 7-osios kuopos šauliai Dovilė Griciūtė, Vaidotas Vaičekauskas, Mantas Daunys, Mantas Rudys, Vitalijus Valčiukas, Gintaras Anglickis, Lukas Laurinavičius, Giedrius Rimša, Nerijus Lenkauskas, jaunoji šaulė Jolita Vitkauskaitė ir treneris šaulys Antanas Gričius išvyko į Panevėžį, į Karaliaus Mindaugo mechanizuotajame pėstininkų batalione vykusi Lietuvos kariuomenės svarsčių kilnojimo čempionatą. Čempionate dalyvavo apie 90 asmenų. Tarp jų buvo ir 9 Lietuvos šaulių sąjungos atstovai bei 9 merginos. Komandinėje įskaitoje Lietuvos šauliai užėmė IV vietą – nuo trečiosios atsiliko tik trimis taškais.

Šaulės merginos, kurios šiame čempionate dalyvavo pirmą kartą, absoliučioje svorio kategorijoje pasidalijo pri-

zines vietas: pirmąją iškovojo Lietuvos svarsčių kilnojimo čempionė, virvės traukimo prizininkė, Europos jaunimo svarsčių kilnojimo vicečempionė Dovilė Griciūtė, antrąją – Lietuvos svarsčių kilnojimo čempionė, virvės traukimo prizininkė, pasaulio svarsčių kilnojimo vicečempionė, štangos spaudimo bei trikovės čempionė Jolita Vitkauskaitė. Ne vien tik merginos džiaugėsi. Nemažai pasiekė ir vaikinai: Mantas Rudys iškovojo I vietą, Nerijus Lenkauskas – antrąją, o Lukas Laurinavičius užėmė III vietą.

Namo grįžome vieni labiau didžiudamiesi užimtomis vietomis, kiti – mažiau, tačiau suprasdami, kad turime erdvės tobulėti. Ateityje tikimės geresnių rezultatų ne tik kariuomenės, bet ir Europos ar net pasaulio svarsčių kilnojimo čempionatuose.

Jolita Vitkauskaitė

Šiaulių apskr. gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės Kuršėnų šaulių 7-osios kuopos jaunoji šaulė

Kovoti ir laimėti – toks mūsų šūkis

Kuopos archyvo nuotr.

Susirinkome, kad išbandytume jėgas

Kovo 8 d. į Kriaunų pagrindinę mokyklą sugužėjo Rokiškio rajono jaunieji šauliai. Čia Juodupės 4-osios kuopos Kriaunų būrio jaunieji šauliai (būrio vadas – Zenonas Vidulis) organizavo keturkovės varžybas, skirtas Kovo 11-ajai paminėti.

Smagu ir linksma buvo rungtyniauti, o dar smagiau – tapti čempionais. Smiginį tiksliausiai mėtė Juodupės 4-osios kuopos Kriaunų būrio jaunieji šauliai, o taikliausiai pneumatiniiais šautuvais šaudė Pandėlio 13-osios kuopos jaunuoliai. Daug emocijų kilo traukiant virvę, ypač kai prie jos stojo Rokiškio 9-osios ir Pandėlio 13-osios kuopų jaunieji šauliai. Nedaug trūko, ir virvė būtų neatlaikiusi, nes susitiko dvi vienodo pajėgumo komandos.

Aikštelėje vyko tikra kova

Bene daugiausia emocijų kyla šauliškiausioje virvės traukimo rungtyje

Kuopos archyvo nuotraukos

Tačiau stipresni tąkart buvo 9-osios kuopos jaunieji šauliai. Krepšinio turnyrą irgi laimėjo rokiškėnai.

Susumavus rezultatus dvi komandos (13-oji ir 9-oji kuopos) surinko vienodai taškų. Teisėjų sprendimu varžybų nugalėtojais, nepaisant to, kad laimėjo mažiau pirmųjų vietų, buvo paskelbti Pandėlio jaunieji šauliai, nes geriau pasirodė šaudymo rungtyje.

Rokiškyje tapo tradicija Kovo 11-ąją paminėti rengiant jaunųjų šaulių ir mūsų gerų draugų – Rokiškio PK pareigūnų – draugiškas rungtynes. Pernai žaidėme salės futbolą, šiemet – krepšinį.

Po jaunųjų šaulių varžybų salėje išsirikiavo dvi krepšinio komandos. Policijos pareigūnai su Rokiškio PK viršininku komisaru S. Meliūnu priešakyje ir rajono jaunųjų šaulių rinktinė, vadovaujama komandos kapitono Rokiškio 9-osios kuopos jaunojo šaulio Lauryno Čiučelio. Rungtynės buvo draugiškos, tačiau aikštelėje vyko tikra kova. Netruko gražių prasiveržimų, taiklių tolimų metimų, kovos dėl kamuolių, emocijų, gražaus žaidimo. Ypač puikiai ketvirtajame kėlinyje pasirodė Valentinas Pupšys. Rezultatas – jaunųjų šaulių pergalė 71:69.

Varžybų vyr. teisėjas ir organizatorius Juodupės 4-osios kuopos vadas V. Čeičys ir jaunųjų šaulių būrio vadas Z. Vidulis komandoms įteikė taures ir prizus. Policijos PK viršininkas S. Meliūnas džiaugėsi, kad jaunųjų šaulių-jaunųjų policijos rėmėjų gretos rajone gausėja, jaunuoliai yra aktyvūs, matomi ne tik rajono centre Rokiškyje, Juodupėje ir Pandėlyje, bet ir mažesniuose miesteliuose. Policininkai jaunesiems šauliams įteikė didelį, gražų ir gardų tortą.

Vienos varžybos baigėsi, tačiau laukia kitos. Tai bus Pandėlio mieste vyksiantis Panevėžio apskrities jaunųjų šaulių futbolo turnyras Rokiškio rajono mero pavaduotojo taurei laimėti.

Algis Veikšys

*Panevėžio apskr. šaulių 5-osios rinktinės
Rokiškio jaunųjų šaulių 9-osios kuopos vadas*

Lenkai ir slovakai sužinojo, kas yra Lietuvos šauliai

Patyrėme, sužinojome ir išmokome nemažai

Rinktinės archyvo nuotr.

Baigiantis žiemai Elektrėnų LDK Algirdo 1-osios kuopos šauliai dalyvavo neeiliniame renginyje – vykome į Lenkijoje organizuojamą mainų programą „Faces of Sport“, kurią mūsų pietiniai kaimynai rengia kartu su slovakais.

Per devynias dienas, kurias praleidome kalnų miestelyje Węgierska Gorka, daug patyrėme ir sužinojome: apie sporto naudą žmogui, sporto rėmimą Lenkijoje, išgirdome miestelio Węgierska Gorka istoriją ir aplankėme antrojo pasaulinio karo laikų vokiečių fortus, galėjome pasimokyti bokso gudrybių iš Europos bokso vidutinio svorio kategorijos čempiono G. Proksa. Tačiau smagiausia tai, kad susiradome draugų: susipažinome su kitais

renginio dalyviais, sužinojome apie Lenkijos bei Slovakijos kultūras, šių šalių skautų veiklą.

Iš pradžių prisistatėme patys, o paskui pristatėme savo organizacijas. Visi renginio dalyviai buvo sužavėti šauliška disciplina ir drausme, mūsų fiziniu pasirengimu ir treniruo-tumu. Smagu pasigirti, kad mes buvome geriausi. Visose sporto rungtyse pirmavome, o šaudymo varžybose nebuvo lygių.

Grįždami namo džiaugėmės, kad savo organizaciją pristatėme puikiai.

Eividas Žemaitaitis

Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės jaunųjų šaulių vadas

Parodoje Kauno šauliai ne dairėsi, o dirbo

Kauno rinktinės šauliai čia budi kasmet

Rinktinės archyvo nuotr.

Pirmąjį balandžio savaitgalį daugiau kaip 60 šaulių ir jaunųjų šaulių, judėjimo „Stabdyk nusikalstamumą“ Kauno regiono skyriaus nariai, Aleksandro Stulginskio universiteto aktyvūs studentai Aleksandro Stulginskio universiteto teritorijoje, Kauno rajone, padėjo policijai palaikyti viešąją tvarką ir užtikrinti eismo saugumą tarptautinėje žemės ir miškų ūkio parodoje „Ką pasėsi... 2013“. Gausa žiūrovų kaip ir kiekvienais metais taip ir šiemet nei pareigūnams, nei jų talkininkams poilsiauti neleido – darbo visiems nestigo.

Parodos dalyviams iš visos Lietuvos Kauno apskrities

Vyriausiojo policijos komisariato pareigūnai pristatė bendrą policijos pareigūnų ir visuomeninių organizacijų prevencinę veiklą, vykdomas akcijas, prevencinius projektus ir už aktyvią paramą bei pagalbą nuoširdžiai dėkojo Lietuvos šaulių sąjungos Kauno apskrities Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės vadui Minvydui Mikalauskui, garbės šauklei Aldonai Žygelienei bei judėjimo „Stabdyk nusikalstamumą“ Kauno regiono skyriaus nariams.

Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės informacija

Konkurso dalyviams išbandymas žiemišku oru

Vilniuje, LDK Gedimino štabo batalione, vyko moksleivių būrių rikiuotės konkurso atrankinis turas, kuriame dalyvavo 7 komandos. Keturios iš jų – Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės būriai. Net du būrius delegavo Sostinės šaulių kuopa. „Nepriklausomybės kovų kuopa“ delegavo Musninkų būrį, o Vilniaus kuopa – Paberžės būrį. Visų konkurso dalyvių varžovu tapo ne tik kiti būriai, bet ir neįprastai žiemiškas oras – buvo šalta, vėjuota ir slidu (konkursas vyko bataliono aikštėje). Kai kurie dalyviai, neatsižvelgę į realias oro sąlygas, buvo apsirengę itin pavasariškai.

Būrių rikiuotės konkurse parodėme, ko išmokome

A. Žalalytės nuotr.

Štabo bataliono vadas plk. ltn. Gintaras Jurčiukonis pagyrė atvykusiuosius į konkursą už drąsą ir ryžtą, pabrėžė, kad nepalankios oro sąlygos padės geriau pažinti karišką gyvenimą, kai užduotys bus vykdomos bet kokiomis aplinkybėmis.

Šiame konkurso ture daugiausia komisijos taškų surinko Trakų r. Rūdiškių gimnazijos moksleiviai, vadovaujami Elenos Červiak. Antrąją vietą, atsilikęs vos keliais taškais, užėmė Vilniaus kuopos Paberžės būrys. Sostinės kuopos būriai – ketvirtąją ir penktąją vietas, Musninkų būrys liko šeštas.

Antrajame atrankiniame ture Radviliškyje dalyvaus stipriausi Žemaitijos regiono būriai, tarp kurių bus ir itin stiprūs būriai iš Alsėdžių vidurinės mokyklos ir Telšių gimnazijos. Finaliniame ture lapkričio 8 d. dešimt stipriausių komandų rungsis dėl geriausiai Lietuvoje žygiuojančio būrio titulo.

Vytautas Garšva

Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus kuopos Paberžės būrio vadas

Rinktinės archyvo nuotr.

Svečiuose pas ugniagesius buvo įdomu

Su Utenos apskrities priešgaisrine gelbėjimo tarnyba Utenos apskrities šaulių 9-ąją rinktinę sieja daug bendrų darbų ir veiklų. Kiekvienais metais šaulių organizuojamose sukarintose stovyklose ugniagesiams yra skirta diena, kuomet jie supažindina jaunuosius šaulius su darbo specifika, transporto priemonėmis ir kita turima technika, sudaro galimybę jaunimui susirungti estafetės rungtyje.

Draugaujame ne tik vasarą. Kovo pabaigoje būrelis

Utenos 9-osios kuopos jaunųjų šaulių lankėsi Utenos apskrities priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos patalpose, kur galėjo susipažinti su ugniagesių kasdieniu darbu ir laisvalaikiu. Ugniagesiai supažindino jaunuosius šaulius su ugniagesio profesija, pademonstravo naudojamą aprangą, papasakojo apie atliekamus gelbėjimo darbus: gaisrų gesinimą, žmonių gelbėjimą, nukentėjusių asmenų išlaisvinimą iš sudaužytų automobilių avarijų metu, pagalbą gyventojams buityje, atsitikus nelaimei, cheminių ir radiacinių avarijų likvidavimą, talkinimą kitoms specialiosioms tarnyboms. Ne visi žinojo, kad ugniagesiai gelbėtojai teikia pirmąją medicinos pagalbą nukentėjusiesiems, vyksta ieškoti nuskendusius žmonių, gelbėja skęstančiuosius. Ugniagesiai taip pat pademonstravo naudojamą techniką ir kelis darbo metodus, pagalbos centro darbuotojos supažindino su signalais, kurie į įvykį iškviečia ugniagesių komandą. Vaikai galėjo ne tik apžiūrėti visą ugniagesių inventorių, bet ir patys išbandyti naudojamų įrankių galią, naujos technikos galimybes, apsilankyti pareigūnų sporto salėje, apžiūrėti kitas patalpas. Patys drąsiausi netgi išbandė savo jėgas lipdami į treniruočių bokštą.

Dėkojame Utenos priešgaisrinės gelbėjimo valdybos viršininkui Olegui Kovalevskiui už kvietimą apsilankyti svečiuose ir tikimės, kad bendri projektai ir planuojamos veiklos sėkmingai įsibėgės, o kartu ugdydami jaunimą pasieksime dar geresnių rezultatų.

Asta Tidikienė

Utenos apskr. šaulių 9-osios rinktinės vadė

Mūsų dviguba šventė

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą SAJA iškilmingai paminėjo renginiu „Gyva. Nepriklausoma. Laisva“. Kai kuriems sąjūnams šventė buvo dviguba, nes kartu vyko ir kandidatų bei narių pakėlimo ceremonija, be to, buvo įteikta pirmoji vardinė sendraugio Almino Sinevičiaus stipendija. Pagausėjo ir mūsų rėmėjų gretos – SAJOS rėmėjos statusas buvo suteiktas europarlamentarei Radvilei Morkūnaitei-Mikulėnienei.

„Sajos“ sendraugiai džiaugiasi augančiu būriu

„Sajos“ archyvo nuotr.

Po šv. Mišių Šv. Ignoto bažnyčioje persikėlėme į bažnyčios rūsių salę, kurioje ir vyko renginys. Po sveikinimo žodžių sendraugis Mindaugas Nefas buvo pakviestas vadovauti kandidatų bei narių pakėlimo ceremonijai. Sąjūnas džiaugėsi galimybe grąžinti tris simbolines skolas, kurios jam liko baigus korporacijos pirmininko kadenciją. Pirmiausia ištikimai SAJOS bičiulei europarlamentarei R. Morkūnaitei-Mikulėnienei buvo įteiktas Rėmėjos ženklelis. Rėmėjos statuso suteikimas – tai ne tik atsidėjimas europarlamentarei už finansinę ir moralinę paramą, bet ir tikėjimas, kad graži draugystė tęsis ir toliau.

Antroji skola – ilgametės šaulės studentės Skaidrilės Grikaitės pakėlimas į sendraugius. Sendraugės juostą jai užrišo naujoji rėmėja. Dėl studijų Austrijoje Skaidrilė anksčiau negalėjo tapti sendrauge, todėl šis pakėlimas jai buvo didelė ir ilgai laukta proga. Tapdama sendrauge Skaidrilė pasižadėjo padovanoti savo organizacijai Lietuvos valstybinę vėliavą, vėliavos stovą bei rūpintis Rėmėjų ženklelių gamyba.

Pakėlimo ceremonija baigėsi Redos Šyvokaitės pakėlimu į narius. Negalėjusi dalyvauti SAJOS sąskrydyje Troš-

kūnuose lapkričio mėnesį Reda džiaugėsi pagaliau pasipuošusi pirmininko D. Kazėno įteikta korporanto kepuraitė.

Antrojoje renginio dalyje Nepriklausomybės akto signataras Mečys Laurinkus skaitė pranešimą. Signataras kalbėjo apie tinkamo momento svarbą pasirašant Nepriklausomybės atkūrimo aktą 1990 m. kovo 11 d. Pasak jo, kelios ne taip susiklosčiusios aplinkybės galėjo nulemti visai kitokį nepriklausomos Lietuvos valstybės kelią.

Paskutinis vakaro akcentas – pirmosios vardinės sendraugio Almino Sinevičiaus stipendijos geriausiai besimokančiam sąjūnui įteikimas. Sendraugio Norberto Černiausko paklaustas, kodėl nusprendė įsteigti šią stipendiją, sendraugis Alminas prisipažino iš prigimties esantis altruistas. Taigi pirmoji stipendija atiteko Kauno skyriaus sąjūnei Jolitai Mickevičiūtei. Jolita dėkojo už tokį įvertinimą bei prižadėjo ir toliau gerai mokytis.

Šventę kanklių muzika nuspalvino Asta Jonkutė, o renginį užbaigė keistojo folkloro grupė „Man mama šitą deklamavo“.

Sajūnė Danutė Matelytė

Kovo 22 d. prasmingai buvo paminėta Varviškės mūšio 90-ies metų sukaktis. Į renginį susirinko gausus būrys vietinių gyventojų, moksleivių ir svečių, neabejingų šiam istoriniam įvykiui.

Kapčiamiestyje paminėta Varviškės mūšio 90-ies metų sukaktis

Pirmiausia buvo aplankytas prieš 90 metų Varviškės kautynėse žuvusių karių ir šaulių kapą, Leipalingio kapinėse. Prie jo padėta gėlių ir uždegtos atminimo žvakelės.

Tą pačią dieną Kapčiamiesčio Emilijos Pliaterytės muziejuje įvyko renginys „Kapčiamiestis – Dzūkijos ir Lietuvos istorijoje“, kurio metu buvo pristatyta alytiškio kraštotyrininko Gintaro Lučinsko knyga „Varviškės „respublika“ (1920–1923)“.

Kraštotyrininko, knygų apie Dzūkijos istoriją autoriaus Gintaro Lučinsko gausiai nuotraukomis ir dokumentais iliustruota knyga „Varviškės „respublika“ (1920–1923)“ taip pat skirta paminėti 90-osioms metinėms, kai 1923 m. kovo 23 d. Lietuvos kariuomenės kariai ir šauliai likvidavo Lietuvos prijungimo prie Lenkijos šalininkų įkurtą prolenkišką „savivaldą“ (lenk. *Samorząd Warwiszki*) pietinėje Lietuvos Respublikos dalyje – Kapčiamiesčio valsčiuje, Varviškės kaime.

Tai jau ketvirtoji Gintaro Lučinsko knyga. G. Lučinskas rašo straipsnius ir knygas apie mažai tyrinėtą savanorių ir šaulių kovas už Lietuvos nepriklausomybę Dzūkijoje, Lietuvos kariuomenės ir Lietuvos šaulių sąjungos kūrimąsi, pasipriešinimą sovietiniam režimui po 1940 m. okupacijos ir raudoniesiems (sovietiniams) partizanams per Antrąjį pasaulinį karą, Lietuvos rezistentų kovas pokaryje prieš sovietinius okupantus. Knygą „Pogrindinė „Geležinio Vilko“ organizacija Alytaus apskrityje (1940–1941)“ autorius paskyrė savo seneliui, 1941 m. birželio 22–28 d. sukilimo dalyviui Vincui Stanišauskui (1918–1978) ir kitiems Laisvės kovotojams atminti. Antroji knyga „Žuvę už Lietuvą. Laisvės kovos Dainavos krašte 1918–1923 metais“ skirta proseneliui, Lietuvos kariuomenės kūrėjui savanoriui Liudvikui Stanišauskui (1890–1920) ir kitiems Nepriklausomybės kovų dalyviams atminti. Trečia knyga „Vermachto nusikaltimai Dzūkijoje 1941 m. birželį“ skirta karo aukoms Dzūkijoje atminti.

G. Lučinskas Kapčiamiesčio pagrindinei mokyklai padovanojo visas savo išleistas knygas.

Renginyje savo prisiminimais ir žiniomis dalijosi Varviškės mūšyje žuvusiųjų giminaičiai Ignas Kuckailis ir Remigijus Bimba. Igno Kuckailio (iš Kaučo) senelis ir dėdė šauliai Kuckailiai žuvo. Remigijaus Bimbos (iš Vilniaus) senelės dėdė karys Kostas Repečka taip pat žuvo minėtame mūšyje.

Vyko paroda „Dokumentai apie Varviškės „respubliką“. Renginio metu skambėjo Kapčiamiesčio ansamblio atliekamos dainos. Renginį organizavo Lazdijų krašto muziejus.

Ina Grigūnaitė

Būti piliečiu – manoji saviraiška

Taip teigia, jei garsiai šios nuostatos neištaria – galvoja, ir taip elgiasi vidinio poreikio vedinas veik kiekvienas tikras šaulys. Stebėtis tikrai nereikėtų, nes savo esme šauliškumas, pilietiškumas, pagarba savajam kraštui, jo kalbai ir kiti gražūs bei pozityvūs dalykai yra neatsiejami. Ir tai džiugina. Lygiai taip pat kaip žmonės, kuriuos iš gerų, nevienadienių darbų pažįstame ne vien tik mes, organizacijos nariai, bet ir esantieji gerokai toliau nuo šaulių.

Kalbinti šiuos du šaulius rengiausi senokai. Priežastis paprasta: abu yra aktyvūs organizacijos senbuviai, nuo paauglystės metų veikiantys Šaulių sąjungos šerdyje – savojoje rinktinėje, o ir vėliau ne atitolę nuo šauliškų veikimų, bet juos savais būdais plėtojantys, kupini noro tobulinti, siekti, skleisti prasmingas ir galias šauliškas idėjas. Be viso to dar vienas pretekstas atsirado: neseniai vienas iš minėtų šaulių tarnavo Afganistane, Goro provincijoje, kitas buvo apdovanotas šalies Prezidentės. Taigi tikiuosi išsamiai pasiaiškinau, kodėl šįkart kalbinu ne Jus, o Utenos apskrities šaulių 9-osios rinktinės šaulį, šaulių studentų korporacijos „Saja“ narį **Norbertą Černiauską** ir Alytaus apskrities karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės šaulį, karininką **Tomą Šyvoką**.

Norbertas Černiauskas: „Tik vėliau talentingi vadai išugdo patriotą“

Norbertai, prašau papasakoti apie save: toks teigiamas žmogus, atliekantis šitiek prasmingų darbų, spėju, galėjo gimti tik pilietiškais bei patriotiškais nuostatas „išpažįstančioje“ šeimoje. Taigi, kas labiausiai lėmė, kad tapai tokiu, koks dabar esi – aktyvus, pilietiškai nusiteikęs, drąsiai išsakantis savo poziciją, kupinas prasmingų iniciatyvų? Skaičiau kažkur, kad labai šiltai apie savo senelį prisimeni...

Nelengva atsakyti į tokį klausimą. Kiek viskas susidėliojo šeimoje, kiek kitoje aplinkoje. Žinoma, vyresnių žmonių išmintis visuomet labiau traukė. Todėl neatsitiktinai tam tikrą išskirtinę vietą užima senelis. Dabar tik lieka pagalvoti, kad smetoniniai žmonės, išgyvenę karus, krizes ir nepritėklius, visuomet buvo (yra) ramūs bei išmintingi, kuomet mus nuolat kankina „horoskopinės depresijos“ ar neišgytos rytinės kavos sindromėliai. Tuo ana karta ir traukia – ramumo ir norisi iš jų pasimokyti. Pas vieną senelį leisdavau vasaras klausydamas tolimų ir kiek nesuprantamų istorijų apie praeitį, kasdienių pamokymų, su kitais gyvenau mieste viename name, kur kartais susėdę dainuodavome senas dainas, kas dabar atrodo net neįtikėtina. Jie buvo tarsi iš kito pasaulio, iš kitos sistemos, kiekvienas jų žingsnis buvo tarsi praėjusio, bet itin teisingo laiko žymenys. O tai ir atsakomybė, kantrumas, darbų atlikimas iki galo, pagarba aplinkiniams. Argi gali būti geresni mokytojai?

Kaip Tau atrodo, ar gali apilietiškoje šeimoje užaugti tikras pilietis?

Manau, kad gali, bet turi gerai susiklostyti kitos aplinkybės: draugai, mokykla ir apskritai gyvenamoji aplinka.

Po apdovanojimo ceremonijos ir medalio „Tarnaukite Lietuvai“ įteikimo
Kas žmogų „padaro“ piliečiu?

Tiesiog atsakingumo jausmas prieš aplink esančius žmones. Yra atsakomybė – yra ir pilietiškumas. Visa kita – apsiskaitymas, kasdienis ar visuomeninis darbas – tik priedai.

Žygyje su jaunaisiais šauliais visada buvo įdomu

Vienas Klaipėdos dvasininkas labai gražiai pasakė: „Tai pilies gyventojas, kurio pirmoji pareiga – ginti savo pilį, nes ši gina jį...“

Puikus pasakymas. Pavieniai žmonės jungiasi į megagrupes (valstybes) pagal tam tikrus panašumus (kalbą, rasę ar pan.), kad būtų lengviau gyventi, dirbti, kurti. Kadangi šiandieninis jungimasis yra demokratiškas, laisvas ir lygus, visi išsipareigoja vykdyti tam tikras užduotis, kitaip tariant, būti pilietiškai. Kuo daugiau piliečių tuos išsipareigojimus vykdo, tuo tvirtesnė pilietinė visuomenė ir pati šalis. Taigi pilietis – žmogus, aukojantis dalį savęs dėl kitų, dėl to, ko jis būdamas vienas niekada negautų ir nesukurtų.

Ar pilietiškumas mūsų visuomenėje mažėja, ar atvirkščiai?

Manychiau, didėja. Vis labiau suprantame, kad mums rūpi ne tik mūsų kiemas: dažniau prisidedame prie įvairių bendruomeninių iniciatyvų, suprantame, kad pranešimas policijai apie girtą vairuotoją tikrai nėra kažkoks „ožinimas“. Ir kitos reikšmingos smulkmenos. Išmanymas apie pilietines teises ir pareigas auga, nors gal ir ne taip greitai kaip norėtūsi. Piliečiu tampama ne per vieną dieną. Tai ilgo ir atsakingo darbo rezultatas. Pavyzdžiui, kad sumažėtų žolės deginimai, „karas“ keliuose ar padidėtų šiukšles rūšiuojančiųjų ar kraujo donorų skaičius, prireikė dešimties metų kasdienio darbo.

Nežinau, ar tik man „užkliūva“, bet baisiai džiugina tas faktas, kad kasmet vis daugėja pilietinių ir patriotinių dainų? Jas jaunuomenė mėgsta. Gal tai ėjimo teigiama kryptimi požymis, t. y. jaunimas auklėjamas patriotine dvasia ne pririšimu, o pakankamai subtiliu būdu?

Gal tiesiog situacija normalizuojasi, tampa tokia, kokia turėtų būti. Pavyzdžiui, Amerikoje nieko nestebina, kad vienos populiariausių dainininkių Lanos Del Rey dainos vaizdo klipas prasideda fone plazdant JAV vėliavai, o eilinis amerikietis, švęsdamas gimtadienį, sugieda savo šalies himną. Ne išimtis dainos ir kiti dalykai pas mus. Tiesiog pradedame suprasti, kad pagarba savo šaliai reiškiamą ne tik valstybinių švenčių metu ir ne tik kažkokioje sakralioje erdvėje. Pagarba gyva tiek, kiek aktualizuota, o ne sakralizuota, todėl džiaugtis Lietuva reikia kiekviena proga. Grįžtant prie patriotinių dainų reikia prisiminti, kiek šioje srityje nuveikė „Skylė“ su savo albumu „Broliai“ – daugiau nei ištisos popierinės pilietiško skatinimo programos, pūpsančios valdininkų stalčiuokuose.

Dabar grįžkime į pradžią: kaip įstojai į Šaulių sąjungą?

Kartą dešimtoje klasėje per pamoką kažkas pasibeldė į duris. Netrukus tarpdury pasirodė uniformuoti per pusamžį perkopę vyrukai, kurie keliais sakiniais apibūdino, kas esą, kas yra šauliai, ir, žinoma, pakvietė stoti į Šaulių sąjungą. Apie ją galvojau ir anksčiau, bet šiek tiek dar abejoju, tačiau po šio vizito su draugu nuvykome į kuopos štabą ir sutvarkėme visus formalumus. Po bandomojo laikotarpio tapome jaunaisiais šauliais. Taigi tenka konstatuoti, kad tuometinė Anykščių šaulių akcija mūsų mokykloje pavyko – po jos į LŠS gretas įstojau du jaunieji šauliai, kurie Sąjungoje yra iki dabar.

Kas, Tavo nuomone, labiausiai traukia šiandieninę jaunuomenę į LŠS?

Net neabejoju, kad tai karyba ir viskas, kas slepiasi

po šiuo žodžiu – žygiai, rikiuotė, sportas, palapinės, pasalos ir kt. Klaidinga manyti, kad didesnė dalis jaunuolių LŠS atsiduria kažkokių visaverčių patriotinių ar pilietinių paskatų vedini. Tai visiškai normalu. Tik vėliau talentingi vadovai ir vadaai geba – arba ne – iš tokių jaunuolių išugdyti patriotą arba ne.

Ar „ano meto“ šauliškos idėjos šiandien dar nėra pasenusios? Klausiu, nes matau, kad net šaulių žurnale kartais susikerta garbiųjų senosios kartos ir dabartinių trisdešimtmečių–keturiasdešimtmečių – jau nekalbu apie jaunuomenę – požiūriai į patriotizmą, pilietiškumą apraiškas.

Nemanau, kad tam tikros idėjos, gimusios laisvoje ir modernėjančioje šalyje, kokia buvo 1918-ųjų Lietuva, gali pasenti – keičiasi tik formos. O jas reikia sekti, apmąstyti – svarbu neužsiciklinti. Tokios sąvokos kaip *patriotizmas, pilietiškumas* ir, aišku, šauliškos idėjos nėra kažkokios metafizinės, jos sukurtos žmonių, tad žmonės jas gali transformuoti, keisti ir pritaikyti savam laikotarpiui. Svarbu tik, kad viskas vyktų natūraliai ir apgalvotai. Svarbu kalbėtis ir išklausti. Garbingosios kartos atstovams galima priminti, kad tiesmukai garbinti prieškarinės Sąjungos nereikėtų, nes ji taip pat nebuvo ideali organizacija, o jaunimui priminti, kad nesukūrus nieko naujo nevalia griauti sena.

Ar esi patraukęs savo teigiamu pavyzdžiu eiti paskui ar ta pačia, kad ir šauliška, kryptimi kiek nors jaunų žmonių?

Kelis žmonės esu „atvedęs“ į Sąjungą. Nors tai nėra daug, bet šiuo atveju kokybė tikrai atsveria kiekybę.

Sibiro pamokos (ekspedicija „Misija Sibiras 2010“): kodėl ten vykai, ką pamatei, patyrei? Ką duoda tokios išvykos praeitin sąmoningiems ir ne tokiems sąmoningiems žmonėms? Ar buvo tokių, kurie tik „pasitūsinti“ važiavo?

Vykimo priežastys gana aiškios: iš arčiau pamatyti, pažinti ir kiek galima labiau pajusti deportacijų tragedijos esmę. Po tokių „išvykų“ visa iki tol galvoje turėta faktinė istorinė informacija tampa aktualesnė, labiau suvokiama. Praktinis motyvas tiesiog tvarkyti ir įamžinti lietuvių tremtinių kapines, nes mes norim to ar ne, sovietinių deportacijų veikimo užtaisas dar tiksi – su kapinių ir atminimo ženklų nykimu nyksta ir atmintis apie paties proceso baisumą. Panašiai galvoja ir kiti jaunuoliai, kurie savo mokyklinės istorijos žinias įprasmina šia ekspedicija. Be to, ten pakeliavus supranti, kad tikrai neblogai gyvename ir tvarkomės savo šalyje. Dėl „tūsovčikų“ aišku tik tiek, kad jei jau jie pasiekia bandomąjį žygį, tai per jį ir „krinta“.

Apie Tavo iniciatyvą – Trakinių partizanus (Tėvynę mylinčių žmonių sąskrydis, vykstantis nuo 2005-ųjų kiekvieną rugsėį Kurkliuose). Ar tiki, kad tokių kaip Tu yra ganėtinai daug, kad viską „užvirei“? O gal pedagoginių tikslų turėjai ir turi: vietoj infoteršalų – naudingos žinios jaunuomenei?

Tikslai visuomet buvę šiek tiek edukaciniai: nuvalius sovietines šiukšles įmantriai ir įdomiai pristatyti Lietuvos partizanus, perduoti žinią, kad jų žygdarbis bene garbingiausias modernios lietuvių tautos istorijos įvykis. Taip

pat siekėme kovotojų atminimą „nuleisti“ šiek tiek ant žemės, parodyti, kad ir jie liūdėdavo ir mylėdavo, valgydavo, dainuodavo, t. y. perteikti žinią, kad partizanai buvo tokie patys kaip ir mes – ne sudievinami antžmogiai, – tačiau atėjus išbandymų metui nedvejodami patogią kasdienybę išmainę į kilnesnius tikslus.

Ar tikėjaisi ir tikiesi vis daugiau susidomėjusiųjų sulaukti kasmetiniame renginyje, ar esi juo patenkintas tokiu, koks dabar yra?

Tikiu, kaip matyt, ir visi, kurie padeda organizuoti šį renginį. Patenkintas esu, nors matau, kad yra erdvės tobulėti, ypač dėl to, kad Trakinių partizanų mastas plečiasi, auga finansinių resursų apimtys, reikia vis daugiau žmogiškosios pagalbos, o paties renginio scenarijaus braižymai, pasirengimai vyksta jau kone ištikus metus... Tam reikia daug pastangų, laiko ir kantrybės, vien tik entuziazmo čia neužtenka.

Esi Prezidentės įvertintas už gražias iniciatyvas: minint Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimimo metines Tau įteiktas atminimo medalis „Tarnaukite Lietuvai“, skiriamas už darbą valstybės labui ir jos gerovei, pozityvių idėjų, brandinančių visuomenės pilietiškumą, tautinę savimone ir kultūrinį sąmoningumą, sklaidą bei įgyvendinimą. Ar tai paglostė širdį, kiek šis faktas Tau svarbus?

Prezidentė įvertino ne tik mane, bet ir visus idėjos „Kurkliai – Vasario 16-osios sostinė“ iniciatorius. Nesu tas, kuris sakytų, kad įvertinimas nėra svarbu arba jį dievinčiau. Tiesiog malonu, kai pastebi, įvertina – tada norisi kažką nuveikti ir ateityje.

Globalizacija – viso to, kas man labai svarbu ir artima – žemės lopinėlis, senelių namai, sava šneka... – naikintoja ar, atvirkščiai – stimulatorė?

Globalizacija – natūralus žmonių lydimasis procesas nuo žmonijos laikų (net Adomas globalizavosi, kai sutiko Ievą), žinoma, ypač sustiprėjęs po industrinės revoliucijos prieš pora šimtų metų. Šiuo atveju svarbu, kas ir kiek užsigriebia, apibrėždamas savo tapatybę. Aš į viską žiūriu gana globaliai, bet suprantu, kad pagrindinė tapatybės apibrėžtis – atsakomybė prieš kitą – negali būti globali, nes ji nieko nereikštų, neįpareigotų, todėl save ir tapatinu su išvardyta žeme, namais ar šneka, t. y. su aplinka, už kurią realiai galiu būti atsakingas, kuria galiu didžiuotis. Taigi globalizacija – nei naikintoja, nei stimulatorė – tai realybė, kurią reikia priimti ir tinkamai išnaudoti.

Rašai daktarinę disertaciją. Pasigarsink, kokia tema, kada atvykt sveikint? Ką dar be rašymo ir „partizanavimo“ veiki?

Mano disertacijos tema yra „Nedarbas Lietuvoje 1918–1940 metais“. Jos gynyba geriausiai atveju turėtų vykti gruodžio mėnesį, blogesniu atveju – kitų metų pradžioje. Visą lems autoriaus darbingumas šią vasarą. Be rašymo tenka dar šiek tiek padirbėti akademinio darbo VU Istorijos fakultete, be to, turiu kelias „chaltūras“, kurios padeda geriau jaustis finansiškai, o šiaip laisvalaikiu pagainioju kamuolį, pabėgiuju arba tiesiog skaitau.

Tradiciskai: artimi ir tolimi planai...

Planai dabar aiškūs – apsiginti disertaciją ir įsitvirtinti istorikų „ceche“. Kol kas svajonės artimos ir realistiškos: iki metų pabaigos apsiginti disertaciją ir pasilikti Vilniaus universitete. Galbūt norisi pagalbėti apie populiarios istorinės knygos parengimą. Humanitarinės vasaros mokyklos įsteigimą... Na, dar kelionė po Kanadą, Grenlandiją, Špicbergeną ar Aliaską...

Kodėl būtent ta kryptimi?

Visada traukia Šiaurė (juokiasi).

Išsitarei – belieka paviešinti, kad kapitonas Šiaurė – tavo pseudonimas Trakinių partizanuose...

Sėkmės visose prasmingose veiklose.

Tomas Šyvokas: „Stojimą į Šaulių sąjungą priėmiau kaip naują iššūkį“

Kaip atsiradai „šaulyne“, kas privilegio tapti šauliu?

Pirmiausia ne į klausimą atsakysiu, o išsakysiu savo nuomonę dėl iš kauniečių šaulių (iš kitų negirdėjau) kartais girdimo šaulių organizacijos žargoninio pavadinimo „šaulynas“. Asmeniškai man jis yra nepriimtinas, asocijuojasi su tokiais „-ynais“ kaip durnynas ir pan. Čia tik mano asmeninė nuomonė. Man šauliai yra SAJUNGA, kuri vienija bendros, bent panašios minties žmones. Būtent ta idėja mane ir privilegio tapti šios garbingos organizacijos nariu. Buvau 13 metų, kai į „Santikos“ pagrindinę mokyklą Alytaus rajone, kur mokiausi, atvyko tuometinis Alytaus AŠR vadas Juozas Zaruskas. Jis papasakojo apie šaulių veiklą ir informavo, kad mokykloje bus steigiamas jaunųjų šaulių būrys. Informacija mane sudomino –

nusprenžiau stojimą į LŠS priimti kaip naują iššūkį. Atrodo, po poros mėnesių jau daviau iškilmingą jaunojo šaulio pasižadėjimą. Netrukus rinktinės vadas pareiškė, kad jaunųjų šaulių būriui reikalingas vadas, ir pasiteiravo visų, kas galėtų juo tapti. Savanorių nebuvo, bet kažkas iš esančiųjų salėje leptelėjo mano pavardę. „Gerai, sveikinu – būsi būrio vadas“, – užtvirtino J. Zaruskas. Dabar viskas atrodo net šiek tiek linksmai, bet tuo metu man tai buvo neeilinė diena... O nuo jos viskas ir prasidėjo... Iš pradžių išvykau į jaunųjų šaulių vadų ir instruktorių kursus, paskui – mobiliosios vasaros stovyklos, rinktinės jaunųjų šaulių vado pareigos, šaulių studentų klubas ir kt.

Ką labiausiai patiko veikti organizacijoje, kai buvai jaunas šaulys?

Matyt, kaip ir daugumai jaunųjų šaulių – mokymai, pratybos, šaudymai. Nors kartais tokie užsiėmimai būdavo sunkūs, ypač kai juos vedavo kariuomenės instruktoriai, tačiau būtent ši veikla palikdavo daugiausia neišdildomų įspūdžių. Iš tikrųjų būtų sunku pasakyti, kas nepatiko, nes visa šauliška veikla buvo įdomi ir atrodė prasminga.

Kokia veikla Sajungoje dabar Tau arčiausiai širdies? Žinau, su sąjūnais draugauji, o su jaunaisiais, garbaus amžiaus šauliais ar turi bendrų veikimų? Jeigu taip, kas tam postūmį duoda?

Kai įstojau į Lietuvos karo akademiją, negalėjau tiek laiko, kiek anksčiau, skirti šauliškai veiklai. Nors savaitgaliais, kai būdavau laisvas, ne kartą teko lankytis Alytaus AŠR renginiuose arba pačiam vesti įvairius mokymus jaunesiems šauliams. Taip pat atsirado nauja šaulių veikla Karo akademijoje – šaulių studentų klubas, vėliau atkūręs tarpukario šaulių studentų korporaciją „Saja“. Ši veikla man tapo itin sava. Iki šiol palaikau artimus ryšius su sąjūnais, stengiuosi prisidėti prie korporacijos veiklos arba bent kuo nors pagelbėti. Baigęs Karo akademiją grįžau į gimtąjį Alytų, todėl vėl galėjau daugiau veikti rinktinėje. Teko daugiau bendrauti su jaunaisiais šauliais, o su vyresniais visada buvo geri ryšiai, kuriuos ir iki šiol palaikome, susitinkame įvairių renginių metu. Pastaruoju metu Alytaus AŠR turi stiprią ir aktyvią vadovybę, todėl man reikia mažiau pagelbėti organizuojant įvairias veiklas, bet jeigu tik prireikia, aš visada pasirengęs padėti. Kas tam duoda postūmį, būtų sunku atsakyti, kartais net pats nežinau. O kalbėti apie tai, kad noras matyti stiprią organizaciją, gal nė nereikia – niekas nepatikės...

Ar jaunieji šauliai nuo laiku, kai Tu juo buvai, pasikeitė? Ką reikėtų daryti, kad daugiau jaunuolių taptų organizacijos nariais? Ar tai realu šiandien?

Man asmeniškai būtų sunku išvelgti didelius skirtumus. Visada buvo ir, matyt, bus įvairių jaunųjų šaulių. Dalis jų yra „epizodiniai“ arba ilgai neužsibūnantys, kita dalis – aktyvūs ir daug asmeninio laiko skiriantys šauliškai veiklai. Kaip ir anksčiau, taip ir dabar matau jaunųjų šaulių aktyvą, apie kurį „sukasi“ visa veikla. Čia labai didelė lyderių svarba. Jeigu būriui vadovauja labai aktyvus ir darbštus būrio vadas, tuomet ir veikla aktyvi vyksta. Taip pat ir su kuopomis. Ir tai, manau, pastebima visoje

Šaulių sąjungoje. Pačiam būnant rinktinės jaunųjų šaulių vadu teko tai patirti: šiandien džiaugiesi itin aktyvia būrio veikla, bet vos tik būrio vadas baigia mokyklą ir išvyksta ar pasitraukia iš aktyvios veiklos, viso būrio veikla nusilpsta, kol vėl atsiranda naujas stiprus lyderis. Taip vyksta kaita, kuri, mano manymu, yra natūrali ir pasireiškia kiekvienoje organizacijoje. Žinoma, tai nereiškia, kad nieko neturime daryti. Turime skirti dėmesio naujiems lyderiams, vadams ugdyti, nors ne visada šios investicijos atsiperka. Kaip pavyzdį galiu pateikti Jaunųjų šaulių vadų ir instruktorių kursus, kurie parengė ne vieną šimtą instruktorių, tačiau ar atsakėme į klausimą, kiek iš baigusiujų bent vienerius metus mokė kitus jaunuosius šaulius? Todėl, mano asmenine nuomone, reikėtų labiau galvoti, ne kaip daugiau jaunuolių pritraukti į LŠS gretas, bet kaip pagerinti jų veiklos kokybę, kaip juos motyvuoti ar išugdyti, kad šaulių veikloje dalyvautų ne kelerius metus, o keliasdešimt. Ar tai realu? Praeityje daugelis dabartinių dalykų atrodė nereali, kol jų kažkas nesugalvojo.

Ar esi kariškis iš prigimties, t. y. turi „kariškojo geno“, ar taip susiklostė gyvenimo aplinkybės, kad juo tapai?

Su kamufliažiniais marškinėliais negimiau. Bet tapęs Šaulių sąjungos nariu priartėjau ir prie Lietuvos kariuomenės. Teko dalyvauti įvairiuose kursuose, stovyklose. Daugiau sužinojau apie karininkų tarnybos ypatumus. Pradėjau domėtis studijomis Karo akademijoje. Supratau, kad karininko kelias labai nelengvas ir atsakingas. Bet kai nuo trylikos metų vilkėjau uniformą ir bėgiojau po poligonus, man atrodė visai natūralu, kad tarnybą turėčiau tęsti Lietuvos kariuomenėje.

Kur šiandien tarnauji ir ką veiki po tarnybos?

Tarnauju Didžiosios kunigaikštienės Birutės motorizuotajame pėstininkų batalione Alytuje. O po tarnybos užsiėmimų turiu įvairių, net sunku būtų kažką išskirti.

Nemažai stažavaisi svetur: Didžiosios Britanijos armijos kadetų bazėje būdamas jaunuoju šauliu, įvairiose Europos valstybėse kaip Atlanto sutarties Lietuvos bendrijos (LATA) narys, mokantis Lietuvos karo akademijoje tau vieninteliu atiteko laimė vieną semestrą studijuoti JAV, Virdžinijos karo institute. Ar neužsižiebi pavydo liepsnelė: o kad aš vienoje iš šių šalių gyvenčiau? O gal turėjai prieš kitus kuo pasigirti – turiu galvoje mūsų kraštą? Kuo mes turėtume/galėtume šiandien didžiuotis, nenuklysdami į istorinius ūkus?

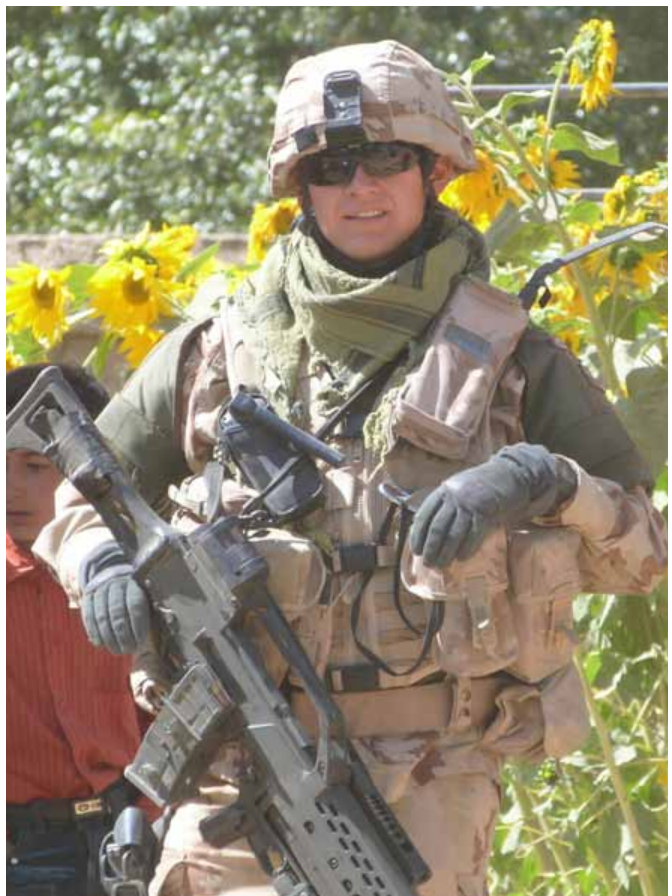
Nemažai žinot (juokiasi)... Tikrai tokios minties nebuvo. Kaip tik dar labiau supratau, kad noriu gyventi čia, Lietuvoje. Čia mano šaknys, artimieji, draugai ir visa kita, kam aš jaučiau sentimentus, būdamas svetur. O apie mūsų Tėvynę visada galima daug kitiems papasakoti. Pirmiausia reikia pačiam žinoti, ką kitam papasakoti, o tada, atsižvelgus į kiekvieno žmogaus interesų sritį, jau galima kalbėti. Man asmeniškai svarbiausia yra tai, kad mes galime didžiuotis, jog esame laisva tauta, išsaugojusi savo kalbą, raštą, ir per ganėtinai trumpą laiką nuo Nepriklausomybės atgavimo padariusi didžiulį šuolį pirmyn, tapusi stipriausių tarptautinių organizacijų – ES ir NATO – nare.

Prašau papasakoti apie tarnavimą Goro provincijoje: kokią patirtį ten įgijai, kas labiausiai nustebino ar pribloškė; ko niekada nepamirši; ar buvimas ten Tave, Tavo požiūrį į gyvenimą, jo suvokimą kiek pakoregavo? Ar skeidei žinių apie Lietuvą kartu tarnavusiems kolegoms? Ar norėtum darkart sugrįžti?

Misija Afganistane buvo tikrai neeilinė patirtis mano tarnyboje. Kiekvienas karys įgyja daug patirties misijoje, nes tai yra realūs veiksmai, kuriems nuodugnai ruošiamasi. Prieš misiją turėjome ganėtinai ilgą pasiruošimo laikotarpį. Jo metu įgijome daug žinių ir įgūdžių, reikalingų misijos rajone. Nuvykus ten visa, ko išmokome, reikėjo daryti realioje aplinkoje, kur nėra galimybės pakartoti, nes žinai, kad bet kokie veiksmai yra ne imituojami, o realūs. Tačiau to, kad kažkas labai nustebintų, nebuvo, nes per pasiruošimą labai nuodugnai susipažinome su rajonu, vietinių gyventojų kultūra, kruopščiai treniravomės vykdyti mums iškeltas uždavotus, apibendrintai tariant – žinojome, kas mūsų laukia. Matyt, dėl to ir požiūris į gyvenimą stipriai nepasikeitė, tik savomis akimis pamačiau, kokiame skurde, kaip toli atsilikę nuo civilizacijos gyvena žmonės... Tada pradėsi labiau vertinti tai, ką turime Lietuvoje. Apie ją mūsų partneriai iš kitų šalių, su kuriais bendravau, buvo geros nuomonės, vertino mūsų indėlį Goro provincijoje. Man garbė, kad prie to ir aš bent šiek tiek galėjau prisidėti. Ir jeigu dar kada nors reikės vykti į misiją, priimsiu tai kaip rimtą išsipareigojimą, bet tikrai nedvejosi. Tokia kario tarnyba...

Dėkoju už pokalbį ir linkiu sėkmės.

Bendravo Lolita Sipavičienė

Misija Afganistane buvo neeilinė tarnybos patirtis

N. Černiausko ir T. Šyvoko asmeninių archyvų nuotraukos

Vlado Putvinskio- Pūtvio laišakai ir raštai: Lietuvos samprata

Prisiminkite paprastą faktą: kada paskutinį kartą ranka rašėte laišką? Turbūt nustebote „atradę“ faktą, kad tai darėte be proto seniai (jei apskritai esate parašęs bent vieną). Susirašinėjimas paprastais laiškais – dar iki galo mūsųose neatrastas malonumas smegenų nepraradusiems žmonėms buvo aiškiai suprantamas Šaulių sąjungos įkūrėjui ir ideologui Vladui Putvinskiui-Pūtviui. Jis mėgo, sugebėjo ir rašė. Gi šio kuklaus straipsnio tikslas – pabandyti nors truputį praskleisti užmaršties šydą nuo V. Putvinskio-Pūtvio rankraštinio palikimo nenutolstant nuo jo deklaruotos Lietuvos sampratos.

Laiškai ir raštai

V. Putvinskio-Pūtvio rašytinis palikimas yra visai nemenkas. Laiškai žmonai, giminaičiams, bičiuliams leidžia susidaryti visai išsamų šio iškilaus Lietuvos veikėjo Lietuvos sampratos vaizdinį. Jeigu tiksliau, V. Putvinskio-Pūtvio epistolinis palikimas – 359 laišakai, saugomi „Aušros“ muziejuje. Ten jie pateko 1990–1992 m., kai buvo surastas Grauzikų dvaro (dabar Kelmės r.) archyvas, kuris buvo slėptas žemėje ir iškastas. Džiugu ir nuostabu, kad šitie laišakai tapo puikios knygos pagrindu¹. Šiame straipsnyje naudosisiuosi ir dar viena knyga, kuri jau dabar yra tapusi bibliografinė vertybe ir – duos Dievas – reikia tikėtis, kad bus išleista iš naujo².

Šiose dviejose knygose išsaugotas ir spausdinamas be maž visas LŠS įkūrėjo rašytinis palikimas, atskleidžiantis tiek įvairiapusišką Lietuvos patrioto V. Putvinskio-Pūtvio asmenybę, tiek XIX a. pab.–XX a. I pusės visuomeninio, ekonominio, kultūrinio ir kasdienio gyvenimo vaizdą ir iš to išplaukiančią asmeninę Lietuvos sampratą.

Kita vertus, rimtos rašytinio palikimo studijos reikalauja nemažai laiko, vietos ir pastangų, todėl apsiribosime tais Lietuvos sampratos vaizdiniais, kurie tiesiogiai ir netiesiogiai iškyla V. Putvinskio-Pūtvio susirašinėjime su žmona Emilija Putvinskiene.

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Kalba

Nuosekliai skaitant V. Putvinskio-Pūtvio laiškus³ nuo pirmos iki paskutinės eilutės jaučiamas ir objektyviai stebimas šio žmogaus rašytinės lietuvių kalbos tobulėjimas. Beje, pirmieji laišakai su lietuviškumu nedaug ką bendro ir turi, nes visi jie parašyti lenkų kalba, ir tik sudarytojas juos išvertė į lietuvių. Iki pat 1913 m. V. Putvinskis-Pūtvis rašė lenkiškai.

Štai viename iš laiškų⁴ autorius žmonai rašo: „Tu nori, kad aš rašyčiau lietuviškai. Ir man pačiam geriau rašosi lietuviškai, nes: 1) Tai yra kalba kuria męs kalbam su Tavim ir aš joje girdžiu ir gaunu aukščiausius laimės žodžius, kurie gali but pasaulyje žmogui. 2) Neapkenčių visų tautiškų kalbų smarvės. O savoji smarvė mažiausiai justis.“

Aiškiai regime, kad tuo metu V. Putvinskis-Pūtvis aiškiai suvokė savo pasirinkto kelio prasmę, tačiau visgi tautiškumas ir tuo pat lietuviškumas jam vis dar asocijavosi su nemaloniu kvapu. Ši jo nuostata laikui bėgant kito ir štai jums viena ištrauka iš laiško⁵ žmonai: „Antra adina. Fu uf... Kiek toks šiukšliškas šiukšliuks atima garo. Vos dabar tik atpuškavau tą lenkišką kiaulystę. <...> Lietuviškai butu lengviau ir gražiau, bet versti į lietuvišką absoliučią išgalių neturiu...“

Atrodo, kad galutinis apsisprendimas už lietuvių kalbą vyko būtent tremtyje, nes visai nedaug laiko praėjus vie-

name iš savo laišku⁶, rašytame žmonai iš Kauno, V. Putvinskis džiaugiasi: „Pastojęs čionai tuotarp nesigailiu, nes, nepaisant vargelio (vargelį mėgstu) busiu pažinęs arti naujos Lietuvos statymo techniką.“

Tad kokia ta „nauja Lietuva“?

V. Putvinskio Lietuva

Bandykime podraug atskleisti V. Putvinskio-Pūtvio kai kuriuos esminius Lietuvos sampratos aspektus. Savaimė suprantama, kad rimtas ir išsamus šios temos nagrinėjimas vertas disertacijos, tačiau visgi...

Tarkim, 1928 m. spalio 6 d. datuotame laiške⁷ V. Putvinskis-Pūtvis kultūros plėtotei būtinai siekia gauti pinigų. „Pinigai – tai kultūros kraujas“, – sako jis ir dar prideda, kad „jei neįrodysim, kad tautinė idėja gali būti sujungta su žemės kultūra, liksim moraliniai bankrotai, liksim gryno vandens demagogai!“ Tad šie žodžiai sufleruoja, kad šaulių ideologui Lietuva rodėsi neatsiejama nuo „žemės kultūros“. Lieka tik spėlioti, kas buvo talpinama šioje sąvokoje, tačiau agrarinis valstybės pobūdis ir noras tai stiprinti bei plėsti anuomet nekėlė jokių abejonių. Tai buvo vienas iš Lietuvos stiprybės stulpų.

Mintį tęsia ir dar vienas tais pačiais metais žmonai rašytas laiškas⁸: „Butent vyriausiuoju ir svarbiausiuoju visuomeniniu mūsų uždaviniu laikau kėlimą kultūros savo žemės sklype ir čia ne tiek žemės kiek žmonių. Tam reikalinga tiek pinigų, kiek sugebėsime tiksliai ir našiai suvartoti.“ V. Putvinskiui-Pūtviui itin rūpėjo valstiečių, žemės darbininkų kultūros kėlimo reikalai, nes būtent šioje vietoje jis regėjo tautos stiprybės šaltinius. Kadangi tuo metu laišku autorius gyveno Kaune, tai ne viename jo laiške išryškėja jo prioritetas dėmesys kaimui, o ne miestui, kurį jis vadina valdininkaujančių puszmogių susispietimo vieta.

Rašydamas apie savo dukros laukiančius išbandymus V. Putvinskis-Pūtvis kiek praplečia kaimo ir miesto santykio supratimą, ryškėjantį konkrečiuose patarimuose. „Vyriausias mano noras yra, kad ji nebūtų avis, reiškia nenoriu, kad ji tarnautų, valdininkautų bet kad stovėtų ant savo kojų, visvien mieste ar kaime. Jei ji valdininkaus tai bus man tik puszmogis. <...> Kaime trūksta savakojų inteligentų ir čia savakojis inteligentas yra nepaprastai bran-

gus, bet išlaikyti dvasios gaivumą kaime dar sunkiau negu mieste. Kaime verta imtis to uždavinio turint pakankamai jėgų, nes parblokštas žmogus nedaug ko vertas.“

Įsivaizduokite, ar galėtumėte panašius griežtus, bet teisingus žodžius parašyti savo vaikui? Visgi teisingo ir kieto žmogaus būta to V. Putvinskio-Pūtvio...

Dabartyje vis labiau prasminės infliacijos veikiama tautos sąvoka LŠS ideologui taip pat buvo labai svarbi. Aktyvi, veikianti, turinti tikslą tauta buvo jo Lietuvos stuburas. „Reikalinga nugirdyti visą tautą. Kol ji nebus tinkamai girta, nieko doro nebus. Tik ne alkoholiu. Yra vienintelis dangaus geras, kuris padaro iš žmonių ir tautų didžiavirius. Tas geras yra valia. Reikia buti pasigerusiam valia. Valios perteklius duoda akims jėgos. Valios girtybė geroizmas. Valios grožis yra romantizmas. Josios tikslumas – idealizmas...“, – rašo V. Putvinskis-Pūtvis⁹.

Kitoje knygoje¹⁰ spausdinamame kūrinyje „Idėjų vieningumas“ autorius plėtoja tautos ir valstybės santykį: „Tautinės idėjos vyriausia problema yra valstybė. Jos vyriausia klaida – reikšti visas savo gyvio išraiškas vien per valstybę. <...> Tauta versdama valstybę savo labui praplėsti valstybės kompetenciją įtrauks ją į pragaištingą nacionalizmo vagą.“ Keista ir nuostabu skaityti šiuos įžvalgius V. Putvinskio žodžius, rašytus dar anoje nepriklausomoje Lietuvoje. Jau tada eidamas LŠS vado pareigas jis nuvokė apie artėjantį nacionalizmo ir nacizmo pavojų.

Kita vertus, šioje citatoje ir vėl išryškėja dar viena svarbi mintis: „Putvinskio Lietuva“ netapatintina tik su tautinės valstybės samprata. Tai gerokai platesnis, gilesnis ir subtilesnis konstruktas. Jame nujaučiamos ir dabar proteguojamos „globalios Lietuvos“ užuomazgos, ir tautinio identiteto, ir praktinio aktyvaus veikimo dėl Lietuvos, ir galiausiai asmeninės atsakomybės už tinkamai atliktą darbą aspektai.

P.S. „Šauliškumas yra tiek pat senas kaip ir tauta. Šveicarijos šauliai laiko savo idealu Vilių Telių. Mūsų tautos šauliai irgi turėjo savo statutą parašytą ne popiriu, bet širdy tais laikais, kada šaudė lankais ir saidokais. Tauta be savo dvasios riterių, be idėjinės aristokratijos turi žūti.“¹¹

Valdas Kilpys

Literatūra:

¹ „Vlado Putvinskio-Pūtvio laišškai“ (2003 m. UAB „Šiaulių knygrišykla-spaustuė“), ne vienu atžvilgiu išskirtinis leidinys. Ji parengta „Aušros“ muziejaus darbuotojų, išleista drauge su Lietuvos šaulių sąjunga ir skirta LŠS įkūrėjui. Iš 1940 ir 1944 m. paslėpto Putvinskių šeimos archyvo, surasto prasidėjus Atgimimui ir patikėto saugoti „Aušros“ muziejui, šioje didžiulėje knygoje spausdinama pusketvirto šimto laišku. Jie daugiausia iš Putvinskio tremties 1914–1917 m. laikotarpio ir vėlesnio gyvenimo Nepriklausomoje Lietuvoje.

² Vladas Putvinskis-Pūtvis. „Gyvenimas ir parinktieji raštai“. Čikaga, 1973 m.

³ Pirmasis laiškas datuojamas 1892 m. spalio 19 d.

⁴ Laiškas rašytas 1915 m. balandžio 9 d. Vlado Putvinskio-Pūtvio laišškai. P. 112.

⁵ Ten pat. P. 122.

⁶ Ten pat. P. 131. Laiškas rašytas 1919 m. liepos 1 d.

⁷ Ten pat. P. 168.

⁸ Ten pat. P. 170.

⁹ Ten pat. P. 179. Laiškas datuotas 1928 m. rugsėjo 6 d.

¹⁰ Vladas Putvinskis-Pūtvis. „Gyvenimas ir parinktieji raštai“. Čikaga. 1973 m. P. 11. Tekstas rašytas 1928-aisiais metais.

¹¹ Ten pat. P. 130. Citata iš V. Putvinskio-Pūtvio pasikalbėjimo su spaudos atstovais 1928 metais Kaune.

Tarp Rytų ir Vakarų, bet ne tiltas...

Lietuvos kaip „tilto“ metafora vis dar niekaip nenumarinama. Tai vienur, tai kitur mūsų valstybė pavadinama „tiltu“. Šio teksto tikslas – kiek įmanoma giliau įsmeigti menamą durklą šiai jokio pagrindo neturinčiai metaforai.

ES Rytų partnerystė

Pradėkime nuo paprasčiausių, tačiau ne prasčiausių Europos Sąjungos vykdomos politikos aspektų. Tarkime, ES Rytų partnerystės programa, kurioje dalyvauja Ukraina, Moldova, Baltarusija, Gruzija, Armėnija, Azerbaidžanas. Visos šios valstybės radosi žlugus SSRS, ir ES yra traktuojamos kaip „rytai“. Rusija jas traktuoja kaip buvusias kolonijas.

Kyla klausimas: kas yra pati Rusija? Europa? Rytai? Vakariai? Kai skaitome Rusijos užsienio reikalų ministerijos pranešimus spaudai, vargiai kada randame kokį nors užsiminimą apie „kaimynus“. Kaimynystė pirmiausia siejama su abipusiai lygiaverčiais tarpusavio santykiais, o tai Rusijai nelabai tinka. Dabartinė tos šalies užsienio politikos nuostata: Rusija yra svarbesnė nei ES. Kaimynystė tad yra ne visai geras žodis žvelgiant iš Rytų pusės.

Tačiau mums svarbesnis kitas klausimas – o kur tada „padėti“ Lietuvą? Būdami ES dalis sunkiai galėtume save vadinti „tiltu“, kai pati ES šiuos santykius įvardija kaip „Rytų partnerystę“. Rytinės Europos valstybė – štai kas yra Lietuva.

Verslas? Logistika?

Kalbant apie „tiltus“ nereikia pamiršti ir kitokio, ne mažiau svarbaus, bet labiau pragmatinio verslo požiūrio į Lietuvos „tiltiškumą“. Verslininkai gali (ir turi) pasinaudoti idealia Lietuvos geografine padėtimi.

Štai kaip apie tai kalba logistikos ekspertas Hermanas Schmueckeris iš kompanijos „Sherpa International GmbH“ (Austrija): „Lietuvos ideali geografinė padėtis, be to, ji yra Europos Sąjungos narė. Kitas svarbus aspektas – Lietuva turi uostą, per kurį galima pigiai transportuoti prekes iš viso pasaulio. Lietuva aktyviai plėtoja intermodalinės logistikos projektus: „Rail Baltica“ ir traukinys „Vikings“, o tai ir turėtų būti pati pagrindinė Lietuvos Vyriausybės užduotis, nes užsienio investuotojams yra svarbiausia infrastruktūra ir kaip iš Lietuvos galima būtų pigiausiai pasiekti didžiausias Rytų kaimynes. Taip pat nevertėtų pamiršti ir oro uostų infrastruktūros. Nors transportavimas oru yra pats brangiausias, tačiau užsienio verslininkams svarbu nuolat būti savo užsienio filialuose. Tad labai svarbus ir netgi esminis kriterijus – geras susisiekimasis, nes versle dažnai labai greitai tenka priimti svarbius sprendimus ir spręsti iškilusias problemas. Tai daryti per atstumą yra labai sunku. Tad Lietuvai rašyčiau itin gerą pažymį, tačiau tobulėti kur dar tikrai yra.“

Taigi vienas iš rimtesnių logistikos ekspertų įvardija bent kelias itin parankias mūsų valstybės savybes logistikos požiūriu. Labai svarbu, kad politikos čia nė su ži-

buriau nerasi. Blogiausia būna tada, kai iš kanapių išlinde politikai pradeda painioti sąvokas: verslo terminiją taiko politikos sričiai, o politikos – verslui. Tada išseina jovalas. Tuomet mūsų valstybės „nugara“ vaikšto kas tik netingi (juk esame tiltas...)

Dar keli pretendentai į tilto vaidmenį

Juokingiausia yra tai, kad „tilto“ metafora neduoda ramybės ne tik mūsų viešosios erdvės pseudointelektualams, bet ir pačiai Rusijai. Senas, dar „Sidabro amžių“ siekiantis ginčas tarp slavianofilų ir zapadnikų pačioje Rusijoje niekur nepasidėjo, ir su vis nauju stiprumu sunkkuliuoja nuolat. Jei Rytai – Indija, Kinija ir visa tai, kas „anoje pusėje“, tai Rusija iš tiesų yra per vidurį tarp Europos ir Kinijos. Tiltas – kas gi daugiau?

Štai Ukraina pastaruosiu metu, į valdžią atėjus Viktorui Janukovičiui, taip pat nori sėdėti ant dviejų kėdžių: ir pasirašyti partnerystės sutartį su ES, ir nesusigadinti santykių su Rusija. Pirmu atveju dėl to, kad atsivers galimybė gauti europinių lėšų, antru – kad neužtruktų Rusijos „energetinė karvutė“.

Tarkim, prieš porą metų susitikęs su Europos Komisijos (EK) pirmininku Jose Manueliu Barroso V. Janukovičius tvirtino, jog „ES ne mažiau negu Ukraina yra suinteresuota, kad mes su Rusija atnaujintume partnerystę.“ Gi EK pirmininkas po šio susitikimo tvirtino, kad Ukrainos ateitis yra neabejotinai europinė. Šnekant paprasčiau, vienas labai trokšta likti „tiltu“, o kitas sako, kad jūs esate Vakarai.

Panaši situacija ir Baltarusijoje, tik ten „tiltiškumas“ labiau propaguojamas opozicijos atstovų, o pats kaimyninės šalies prezidentas linkęs manyti, kad Baltarusija yra „slaviškojo pasaulio“ dalis. Tai, matyt, veikia Rytai, nei Vakarai. Arba kažkas per vidurį...

Apie „grynąją lietuviybę“, arba „nei Rytams, nei Vakarams...“

Kai Vladas Putvinskis–Pūtvis skrebeno savo raštus, pasaulis buvo gerokai didesnis. Iš Lietuvos į JAV nuvykti buvo nelengva, užtrukdavo nemažai laiko, o ir Lietuvoje niekas nenumanė, kad galima ją pervažiuoti išilgai per geras tris valandas. Dabar pasaulis gerokai „sumažėjo“, ir, sėdęs į lėktuvą, kitąsyk Barselonoje atsiduri greičiau nei autobusu nukanki iš Kauno į Mažeikius. Lietuva anuomet buvo „didesnė“. Globalus mąstymas, laisvos rinkos ir panašūs dalykai dar tik rutuliojosi protingų vyrų galvose, todėl šūkis „Lietuva – lietuviams“ reiškė visai ką kitą nei dabar. Tada Lietuvos iš tiesų pirmiausia reikėjo lietuviams.

Dabar lietuviai valstybę turi, džiaugiasi ir sėkmingai bėga iš jos ieškodami naujos būties kitur. Kita vertus, tiems,

kurie liko ir toliau liks (tiksliau, jų daliai), šovė į galvą mintis Vasario 16-ąją ir Kovo 11-ąją eiti į gatvę su šūkiu „Nei Rytams, nei Vakarams, Lietuva – Lietuvos vaikams“.

Atsiribokime nuo kylančių minčių ir šaltu protu pamėginkime pasiaiškinti, ką gi tas šūkis iš tiesų reiškia.

Pirma, esame ir gyvename valstybėje, kur didžioji dauguma yra lietuviai. Nesu itin didelis kitataučių toleruotojas ir mylėtojas (ypač jei jie yra iš nekrikščioniškos kultūros valstybių), tačiau šūkis „Nei Rytams, nei Vakarams...“ nepriklausomoje Lietuvoje, kur lietuvių yra absoliuti dauguma, žiūrint iš šono skamba keistokai. Mes čia pagal nutylėjimą esame gaspadoriai. Privalome tokiais ir būti. Ir jei kas nors nesiseka – esame tik patys dėl to kalti. Tuo tarpu šaukdami „Nei Rytams, nei Vakarams...“ tarsi teigiame, kad ją iš mūsų kas nors nori atimti. Bet ar tai tiesa?

Argi ne patys sau prisigalvojame kvailiausių įstatymų? Argi ne patys iš savęs vagiame slėpdami nuo savų mokesčius? Argi ne patys esame paskutiniai kvailiai balsuodami už Maskvoje besislapstančius politikus? Argi ne patys atiduodame brangiausias dalykus į rankas aferistams?

Tokių klausimų galima prigalvoti kiek tik nori, ir jų fone skambantis šūkis atrodo itin keistai.

Antra, skanduodami šūkį „Nei Rytams, nei Vakarams...“ netiesiogiai teigiame, kad esame pasirengę būti „tiltu“, norime, kad ant Lietuvos nugaros „jotų“ kas tik netingi. Šia prasme savanoriškai pasirenkame būti NIE-KUO. Tik balute ant vieškelio.

Matyt, neverta porinti apie tai, kad iliuzija „apie niekam nepriklausančią, tik sau gyvenančią ir savais besirūpinančią“ Lietuvą yra absoliuti nesąmonė. Net jei Lietuvos teritorija būtų sala, dabartiniame pasaulyje iš esmės yra neįmanoma gyventi tik sau ir dėl savęs. Dėl ekonomikos, socialinių dalykų, politikos ir tūkstančio kitų dalykų. Net Afrikos papuasai jau vaikšto su kiniškomis šlepetėmis.

Taigi susiduriame su keista situacija, kai iš kvailumo ar iš nežinojimo patriotiškai nusiteikęs jaunimas skanduoja šūkius, labiausiai patinkančius tiems, kurių įtakos tas pats jaunimas labiausiai nori išvengti. Paradoksas, tiesa?

Kaip Laisvės alėjoje nutilo rusiška muzika

Turbūt pamenate prieš kelerius metus gatvėse prekyviusius kompaktinių plokštelių pardavėjus, kurie masindami pirkėjus užleisdavo kokią nors muzikytę, kad šie eidami pro šalį atkreiptų dėmesį į juos. Laisvės alėjoje buvo toks keistas tipelis-pardavėjas, kuris itin garsiai leisdavo rusišką popšą.

Visa kompanija susitarė, kad reikia baigti šituos „cirkus“ ir pasižadėjome, kad kaskart eidami pro šalį tam prekeiviui pasakysime po kelis „meilūs žodelius“ dėl muzikos. „Čiastuškos“ po kurio laiko liovėsi.

Tiesa, vėliau gatvėje neskambėjo tik lietuvių liaudies muzikytė, anei „Ūdrio arija“ iš „Pilėnų“, bet, sutikite, angliškos dainos Laisvės alėjoje dera geriau, nei rusiškos „čiastuškos“ ar arabiškos vingrybės.

Priežastis paprasta: mes – ne „tiltas“, o Lietuva yra grynų gryniausi Vakarai.

Valdas Kilpys

Autoriaus nuotr.

„Esame šauliai Klaipėdos krašto“ – kuo skyrėsi Klaipėdos krašto šauliai prie Smetonos?

Kuo skyrėsi lietuviai Klaipėdoje nuo lietuvių Kaune?

Klaipėdos krašto šaulių lokacija nebuvo vienintelis Klaipėdos krašto šaulių išskirtinumas. Didžiausias išskirtinis bruožas – sudėtinga krašto tautinė sudėtis ir valstybingumo klausimo nestabilumas. Tai, kad spaudoje dažnai buvo pabrėžiama, jog Klaipėdos kraštas nuo amžių yra lietuviška žemė, tik įrodo krašto priklausomybės Lietuvai trapumą. Jei tai būtų buvusi akivaizdi tiesa, nebūtų reikėję jos garsiai propoguoti.

1923 m. kovo 18 d. išrinkus Klaipėdos XX skyriaus valdybą ir vadu tapus Jurgiui Brūvelaičiui, prasidėjo naujas Lietuvos šaulių sąjungos (LŠS) gyvavimo etapas. Pirmą, išsiplėtę organizacijos veikimo teritorija. Antra, LŠS pagrindė savo reikalingumą Lietuvos valstybei – dalyvavimas Klaipėdos sukilime tai įrodo. Trečia, atsižvelgiant į tautinio identiteto skirtumus tarp Mažosios ir didžiosios Lietuvos lietuvių, keitėsi LŠS politika savo narių atžvilgiu. Verta pažymėti, kad Klaipėdos krašto šaulių santykiai su LŠS vadovybe pirmuosius penkerius veiklos metus buvo pakankamai įtempti. Klaipėdiečiai manipuliavo savo išskirtiniu statusu, tačiau šaulių vadovybė principiniuose klausimuose veikė be jokios diskusijų galimybės.

Po 1923 m. Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos klaipėdiškių padėtis pasikeitė tik iš dalies. Dėl LR Vyriausybės vykdytos lituanizacijos politikos (tarnautojų ir valdininkų kėlimo į kraštą) jiems atrodė, kad iki tol kraštą valdžiusius vokiečius pakeitė „nauji kolonistai – lietuviai“. Anot A. Juškos, skirtumai tarp Mažosios ir didžiosios Lietuvos lietuvių buvo akivaizdūs, juos lėmė keli faktoriai. Pirmą, skirtinga religinė priklausomybė: didžioji dalis krašto gyventojų buvo evangelikai liuteronai, o didžiojoje Lietuvoje – katalikai. 1925 m. Lietuvos gyventojų surašymo duomenimis, Klaipėdos krašte buvo 83,1 proc. evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų – 2,6 proc., katalikų – 7 proc., žydų – 5 proc., kitų konfesijų atstovų – 2,3 proc. Tokios pačios nuomonės laikosi ir istorikė Silva Pocyte teigdama, kad „kultūriniame lygmenyje mažlietuvis jautėsi esąs vokiškos aplinkos žmogus, tą sampratą labiausiai stiprino politinė priklausomybė ir protestantizmo dvasia.“ 1931 m. XX Klaipėdos šaulių rinktinės vadovybė, tikrinusi Dovilų šaulių būrį, konstatavo, kad nors apylinkės ir „gana lietuviškos, bet senieji žmonės yra labai tikiybinio nusistatymo ir draudžia jaunimui dėtis prie bet kokių organiza-

cijų, ypač kur sekmadieniais reikalinga susirinkti.“ Antra, pragmatinis požiūris į gyvenimą, kurį iškiepijo vokiečių valdžia. Trečia, klaipėdiškių konservatyvumas ir paklusnumas senajai valdžiai. Šie tapatybės skirtumai pasireiškė ir šaulių veikloje, tačiau juos aiškiau ir geriau suprato Klaipėdos krašto šauliai, o ne LŠS vadovybė.

Aktualūs susidūrimai tarp Mažosios ir didžiosios Lietuvos lietuvių Klaipėdos šaulių gretose įvykdavo įsitvirtinus LŠS veiklai krašte. Nuo 1930 m. nesutarimai dažnai išskildavo dėl bendravimo su krašto vokiečiais. Iš didžiosios Lietuvos atvykę šauliai ignoruodavo ne tik vokiečių tautinės grupės pažiūras ir politinius įsitikinimus, bet ir klaipėdiškių, kurie buvo linkę ieškoti kompromiso bendraudami su vokiečiais. 1931 m. rimtų priekaištų susilaukė vienas aktyviausių šaulių veikėjų Klaipėdos krašte, XX šaulių rinktinės valdybos narys Jonas Vanagaitis. Jis kaip Klaipėdos miesto magistrato narys, miesto patarėjas dalyvavo naujo direktorijos pirmininko vokiečių kilmės Dr. Briutlingerio inauguracijos iškilmėse (pagrindinis priekaištas naujam direktorijos pirmininkui iš lietuvių pusės buvo tai, kad jis nemokėjo lietuvių kalbos). Šaulio dalyvavimas renginyje sukėlė pasipiktinimą tarp iš didžiosios Lietuvos atvykusių šaulių. Šis atvejis yra skirtingo požiūrio į bendravimą su krašte gyvenusiais vokiečiais pavyzdys. Istorikas V. Žalys pažymėjo, kad lietuviams iš didžiosios Lietuvos dažnai buvo nelengva perprasti klaipėdiškių savitumą.

Ko norėjo ir ką gavo šauliai iš pajūrio?

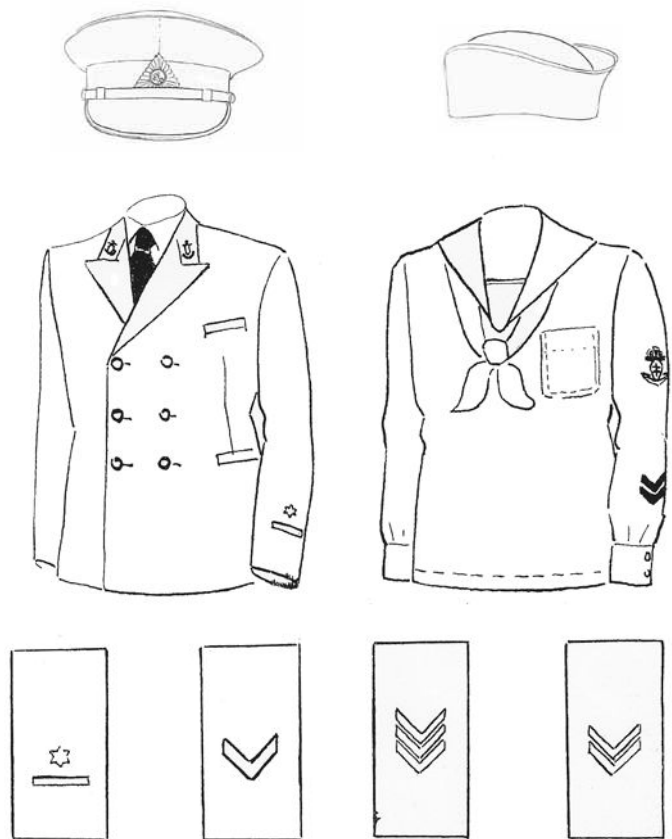
Klaipėdos krašto šauliams pradėjus veikti viešai (nuo 1923 m.) į LŠS Centro valdybą buvo įtrauktas klaipėdiečių atstovas. Juo tapo skyriaus vadas J. Brūvelaitis. Santykiai su organizacijos vadovybe buvo komplikuoti, nes klaipėdiškiai kėlė reikalavimus. Vienas iš svarbiausių – finansavimo klausimas. 1924 m. XX skyriaus valdyba savo posėdyje nusprendė reikalauti, kad „tvirtinant skyrių sąmatas Centro valdyba turi atžvelgti į tai, kad Klaipėdos skyrius kitokiose sąlygose gyvena ir jo uždavinys nelyginant platesnis taip kultūriniu, taip tautiniu ir politiniu atžvilgiu nekaip kitų skyrių Lietuvoje.“ LŠS vadovybė, svarstydama klaipėdiškių reikalavimus, konstatavo, kad jau ir iki šiol lėšų bei tarnautojų šiame krašte skiriama daugiau nei kitiems kraštams. Tačiau S. Šilingas pažymėjo, kad šie reikalavimai visiškai sutampa su Sąjungos tikslais, todėl prašymas buvo patenkintas. Klaipėdos krašto šauliams

daug metų buvo skiriamas didesnis finansavimas, pvz., 1926 m. – 190 Lt per mėnesį (kitiems – 165 Lt), 1927 m. – 210 Lt (kitiems – 165–185 Lt), 1929 m. – 320 Lt (kitiems – nuo 195 iki 295 Lt).

Santykiai tarp Klaipėdos šaulių ir LŠS vadovybės įtempti tapo 1925 m. svarstant naują LŠS vidaus tvarkos statuto projektą. Klaipėdiškiai šauliai buvo nepatenkinti, kad dokumente jie nėra išskirti kaip atskira grupė ir jiems nėra numatytos atskiros veiklos taisyklės. Jos „daugel atvejais neatitinka sąlygoms Kl. Krašte ir kai jis būtų taikinas į Kl. Kraštą neatsižvelgiant į ypatingas to krašto susidėjusias sąlygas.“ Skyriaus valdyba reikalavo, kad jai būtų leista savo nuožiūra vykdyti arba nevykdyti Vidaus tvarkos statuto nuostatų. Tokia situacija ardė organizacijos veiklą. Nepaisant to, kad tuo metu LŠS Centro valdyboje klaipėdiečių atstovų buvo ne vienas, o du (J. Brūvelaitis ir J. Vanagaitis), jiems nepavyko kelti reikalavimų įgyvendinti. Centro valdyba nutarė atmesti klaipėdiečių siūlymus. Tai dar labiau paaštrino situaciją. XX skyriaus valdyba grasino atsistatydinti, tačiau tai nepaveikė LŠS vadovybės. Ji sutiko su skyriaus valdybos atsistatydinimu. Konfliktas, kilęs dėl siekio gauti daugiau išskirtinių teisių klaipėdiečiams, baigėsi nesėkme. Tvirta ir ryžtinga organizacijos vadovybės pozicija šiuo klausimu neleido ir toliau manipuliuoti Klaipėdos krašto šaulių išskirtinumo faktoriumi. Klaipėdiečiai nors ir atsistatydino, tačiau ir toliau dalyvavo šaulių veikloje.

Nepaisant nedidelių konfliktų 1926 m. tuometinis LŠS išdinininkas A. Marcinkevičius-Mantautas savo raporte pažymėjo, kad „Klaipėdoje rinktinė sudaro išimtį iš visų kitų. Čia įsigijome malonaus išpūdzio; be vado aktyviai veikia ir valdyba, tiktai prisieina konstatuoti faktą, kad Klaipėdos rinktinėje vieno žmogaus per mažai ir tokiose apylostovose labai sunku yra dirbti.“ Reaguodama į tai LŠS vadovybė siekė palengvinti ir sustiprinti rinktinės veiklą, numatė atsiųsti rinktininei karinį instruktorių mjr. Antaną Žemaitį. Tam buvo pasipriešinta, nes jis buvo iš didžiosios Lietuvos: „Paskyrimas bet kokio asmens iš Didž. Lietuvos instruktoriumi Klaipėdos kraštan pasirodytų lyg susiaurinimas teisių dabartinio vado.“ Antra priežastis – rinktinė jau turėjo karinį instruktorių, kilusį iš Klaipėdos krašto, viršilą Nimerjaną Fritzą. Konflikto priežastis aiški: Mažosios ir didžiosios Lietuvos tapatybės skirtumai. Klaipėdiečiai bijojo didelės atėjūnų įtakos savo organizacijos veikloje, todėl stengėsi riboti tokius LŠS planus.

Tarnautojų siuntimas iš didžiosios Lietuvos į Klaipėdos kraštą liudija LR vyriausybės (valstybinių institucijų atžvilgiu) ir LŠS vadovybės nepasitikėjimą Klaipėdos lietuviams. Konfliktas buvo išspręstas taikiai, mjr. A. Žemaitis tapo XX Klaipėdos šaulių rinktinės štabo pareigūnu, čia tarnavo iki 1937 m. ir buvo pripažintas kaip vienas iš labiausiai nusipelnusių rinktinės šaulių. Išlydinti jį į naują tarnybos vietą LŠS štabe (Priešcheminės apsaugos skyriaus viršininko pareigoms) Klaipėdos krašto laikraštyje buvo pažymėta, kad jis palieka gerą atsiminimą ne tik tarp šaulių, bet ir tarp visos Klaipėdos krašto visuomenės.

Laikinos jūros šaulių uniformos projektas LCVA

Kaip buvo galima atskirti šaulį iš Klaipėdos krašto?

Tapatybės skirtumus tarp Klaipėdos krašto ir didžiosios Lietuvos šaulių mėgdavo pabrėžti pirmieji. Be abejo, pripratę prie vokiškos tvarkos vietiniai skyrėsi nuo Lietuvos gyventojų. Kiekvienais metais Klaipėdos šauliai rengdavo didžiules iškilmes ant Rambyno kalno. Į jas suvažiuodavo daug šaulių iš daugelio Lietuvos vietų, tačiau klaipėdiškiai šauliai skundėsi dėl atvykusių šaulių išvaizdos ir elgesio: „mes kartu turėtume moralę teisę reikalauti, kad atvykstantieji pas mus svečiuosna D. Lietuvos šauliai (uniformuoti) būtų tvarkingos išvaizdos, t. y. suprosytais rūbais, nuvalytais batais, skustoms barzdoms ir žmoniškai apkirptais plaukais.“

Klaipėdiškiai šauliai jautėsi turintys būti pirmieji, išsiskirti: „esame šauliai Klaipėdos krašto, dėl to šio tikslo mes turime siekti su šimtu kartų didesniu pasiryžimu, kaip jo siektų Didžiosios Lietuvos šauliai, nes mums neužtenka, kad mus gerbtų mūsų draugai, bet mes turime pasirodyti taip gražiai, kad mus gerbtų ir mūsų priešai.“

Svarbia šauliškojo identiteto dalimi buvo šaulio uniforma. Lietuvos šaulių sąjunga kaip sukarinta organizacija buvo pasitvirtinusi šaulio uniformos etaloną, kuris pakankamai dažnai buvo keičiamas. Uniformų klausimas organizacijoje buvo opus, uniformas šauliai turėjo įsigyti už savo lėšas. Skatinant, kad šauliai išsiskirtų visuomenėje ypač švenčių metu, buvo leidžiama nešioti tik šaulio kepurę ir ženklą, kol šaulys nebuvo įsigijęs uniformos.

1927 m. LŠS buvo patvirtinta naujo pavyzdžio uniforma. Svarbiausias pokytis – nauja spalva. Tikriausiai siekiant

atskirti karių ir šaulių uniformas buvo patvirtinta nauja melsvai pilka šaulio uniformos spalva, vietoje iki tol egzistavusios žalsvos. Tuo buvo nepatenkinti Klaipėdos šauliai: „ta spalva yra prigijusi krašte ir daugumai šaulių patinka, todėl prašome leisti Klaipėdos krašto šauliams siūti uniformą iš žalsvos spalvos medžiagos.“ Šis prašymas buvo pateiktas ir dėl praktinių išskaičiavimų. 1924 m. buvo nupirkta žalsvos spalvos medžiagos, iš kurios uniformos Klaipėdos krašte buvo siuvamos ir 1929 m. Žalsva uniforma buvo išskirtinis Klaipėdos krašto šaulių ženklas.

1938 m. klaipėdiškiai parengė jūros šaulių uniformos projektą. Rinktinės vadas J. Andrašius taip argumentavo šios uniformos reikalingumą: „uniformos <...> neturėjimas stabdo darnų būrio veikimą ir kenkia kompleksavimui, nes neturėjimas šaulio uniformos kliudo jiems pasinaudoti teikiamomis lengvatomis važinėjant geležinkeliais ir todėl dalis susilaiko nuo stojimo į Jūros šaulių būrį.“ Į jūreiviškos uniformos šauliams idėją teigiamai žiūrėjo ir LŠS, ir kariuomenės vadovybė. Buvo leista laikinai nešioti šią uniformą.

Jūros šauliai ir jų veikla

Šauliai sprendžiant jūrinės laivybos klausimus neliko nuošalyje. Praktinė idėja pradėti jūros šaulių veiklą pirmą kartą buvo iškelta 1928 m., kai prie 307 šaulių būrio

buvo siekiama įkurti jūros šaulių grandį. Šauliai siekė, kad Klaipėdos uoste pagaliau pasirodytų nors ir nedidelis laivelis, plaukiojantis su Lietuvos vėliava. Kaip viena iš svarbiausių siūlomoms įkurti grandies funkcijų buvo pagalba Pasienio policijai kovojant su kontrabandininkais.

Klaipėdos krašto šauliai realių veiksmų dėl jūrų šaulių veiklos ėmėsi 1934 m. liepos 30 d., kai buvo įkurtas Klaipėdos jūros šaulių būrys. Anot tuometinės rinktinės vadovybės, šis būrys daugiausia dėmesio turėjo skirti vandens sportui ir laivybai. Jo įkūrimas tiesiogiai susijęs su karinio jūrų laivyno kūrimo planais Lietuvos kariuomenėje, kurie kaip tik tuo pačiu metu buvo atnaujinti. Įsteigus būrį, jame buvo 30 šaulių, kurie iš karto siekė pradėti jūrinę veiklą, todėl tik įsikūręs būrys prašė nupirkti jiems laivą, kurį galėtų naudoti ir taip įgyvendinti jūros šaulių idėją.

XX Klaipėdos šaulių rinktinės ir LŠS vadovybė palankiai žiūrėjo į idėją įsigyti jachtą jūros šaulių reikalams. Iniciatyvą aktyviai rodė Jūrų šaulių būrys, kuriam vadovavo vienas iš gambiausių Lietuvos kariuomenės karinio jūrų laivyno karininkų lttn. P. Labauskas. Jis buvo baigęs Italijos jūrų karo mokyklą Livorne. Būrys siekė plėstis, tačiau tam trukdė laivo neturėjimas, todėl patys šauliai ieškojo galimų pirkiniių, bet realius veiksmus stabdė pinigų stoka.

Vis dėlto laivo pirkti neskubėta, nes nenorėta skubant priimti netinkamą sprendimą. Į jachtos paieškas buvo įtrauktos Lietuvos atstovybės užsienyje. Tinkama šauliams jachta buvo rasta Rygoje. 1913 m. Švedijoje pagamintą jachtą „Laimdota III“ organizacija įsigijo 1936 m. už 6 500 latų. Nupirkta jachta buvo pavadinta „Šaulio“ vardu. Tai buvo didžiausia tokio tipo jachta Lietuvoje.

Jachta „Šaulys“ nebuvo vienintelė jūrinė transporto priemonė Klaipėdos jūros šaulių būryje. Būrys taip pat turėjo mokomąją 15 m² būrinę jolę, kurią už 1 200 Lt įsigijo 1937 m. Jūros šauliams gavus naujuosius laivus, prasidėjo jūrinė veikla. 1938 m. pavasarį „Šaulys“ su igula pirmą kartą dalyvavo tarptautinėje regatoje. Joje lydėjo sėkmė – užimta pirmoji vieta. Analogiškai sekėsi tų pačių metų vasarą tarptautinėje regatoje Klaipėdoje.

Jūrinė veikla XX Klaipėdos šaulių rinktinės struktūroje turėjo daug teigiamos reikšmės visos LŠS veiklai. Pirmą, vykdoma jūrinė veikla prisidėjo prie laivyno, plaukiojusių su Lietuvos vėliava, didinimo. Antra, sėkmingas jūros šaulių dalyvavimas regatose populiarino ir tinkamai reprezentavo LŠS.

Vietoje išvadų

Nepaisant aiškiai matomų skirtumų tarp lietuvių iš didžiosios Lietuvos ir Klaipėdos krašte gyvenusių mažlietuvių, galima matyti, kad LŠS veikla skatino vienyti. Nors šaulių veikloje egzistavo nemažai skirtumų (uniformos, jūrinė veikla, išvaizda), tačiau kova už lietuviškąją identitetą buvo svarbiausias dalykas tarp LŠS narių.

Mindaugas Nefas
Šaulys

Diskusijos objektas – sąvoka „patriotizmas“

Kai įsilinguoja diskusija, mes – „Trimito“ žmonės, – dažniau – vadinas, žurnalas gyvas. Dar smagiau, kad ginčą inspiruoja tema, kuri kiekvienam šauliui, taip pat tikram piliečiui yra svarbi – patriotizmas.

Spausdiname dar vieną išsakytą nuomonę bei autoriui dovanojame Justino Juozo Mašio knyga „Nuo Vaitiškų iki Augsburgo: karo meto atsiminimai“.

Laukiame Jūsų laiškų
Redakcija

Laiškas patriotams

Gerbiami kolegos, šauliai ir jiems prijauciantieji, perskaičius straipsnį dėl kitokios nuomonės norisi įsijungti į diskusiją apie patriotizmą. Aš manau, kad ne tik jaunimas turi neišugdytą arba pakitusią nuomonę apie tai, kas yra patriotizmas. Pagalvokime, ar daugelyje mokyklų šiuo metu dėstomos patriotizmo pamokos? Jos gi nėra privalomos... Taigi lieka, anot edukologų, užklasinis auklėjimas (čia Šaulių sąjunga labai tinka, nes kalbu apie mokyklinio amžiaus jaunimą, kurie ieško savo tapatybės tarp daugelio galimybių, matuojasi kamufliažinę uniformą). Bet paklauskite jau suaugusio žmogaus, kuris gauna minimalią algą ir kuriam sunku išlaikyti save ar savo šeimą, kas yra patriotizmas? Ką jis galės atsakyti? Ar tai nuolatinis maisto trūkumas, negalėjimas nusipirkti norimų ar net būtinų daiktų? Ar tas jausmas ir yra patriotizmas? Pažvelkime aplink: realybė yra tokia, kad Lietuvoje užaugo nauja suaugusių žmonių karta, kurie negynė Vilniaus televizijos bokšto ir LR Seimo sausio 13 d., tik iš TV ir žino apie nepriklausomybės atgavimą. Jiems jau 20 metų. Dar po 10 metų jie, t. y. tie, kurie neišvažiuos skinti braškių visiems laikams iš Lietuvos, arba prisibraškiavę ir suprattę, kad ir ten dykai niekas nelaikys, o reikės sunkiai ir daug dirbti, kad prasimuštum gyvenime, versle ar kur kitur, grįš į

Lietuvą ir galvos, kur nukreipti savo jėgas, užims svarbesnes pozicijas mūsų visuomenėje. Taigi šių ir jaunesniosios kartos patriotizmo ugdymo klausimas yra visų mūsų reikalas. Tas subrendęs žmogus ar jaunuolis, kuris klaus šaulio, kas yra patriotizmas, turėtų gauti aiškų atsakymą. Tiesa, gal kiekvienas iš mūsų ir savaip suprantame šį žodį. Juk ne pagal vieną korpalių esame auklėti, auginti ir gyvenimo aplinkybės visų, kaip ir kelias į šaulius, buvo, yra ir bus skirtingi. Kila logiškas klausimas, į kurį kiekvienas pats sau turime atsakyti: ar patriotiškai nusiteikęs šaulys turi paaukoti savo gyvybę už valstybę, kuri juo negali deramai pasirūpinti? Bet juk, manau, yra Lietuvoje žmonių, kurie pakankamai sėkmingai dirba privačiame versle ar kur kitur ir yra Sąjungos nariai.

Man patriotizmas siejasi su lojalumu. To iš mūsų tikisi kiekvienas darbdavys. Ir visai nesvarbu, kaip jis pats elgiasi. Man žinoma riboto lojalumo samprata, kurią naudoja havajų bajorai: „nebūsiu tau, karaliau, lojalesnis, nei tu mano atžvilgiu“, t. y. jei karalius išduos tą bajorą ar paaukos, tai ir bajoras pasilieka sau teisę pasielgti atitinkamai. Juk negali būti karalius be bajorų, o bajorai be karaliaus. Aišku, čia havajiečių lojalumo samprata. Ji skiriasi nuo europietiškos bajorijos lojalumo sąvokos: „paaukosiu savo gyvybę už karalių, jei jis net mane išduos.“ Aišku, kartais reikia ir išduotam pasiaukoti, tada po mirties galbūt būsi įvardytas kaip didvyris. Bet kažkaip norisi ir tvirto užnugario. Suprantama, kovoti ir ginti reikia ne tik valstybę, kurioje esi sotus ir turi netuščią sąskaitą banke, kuris ryt nebankrutuos. Man patinka viskam gaspadoriškas požiūris, pasiūlytas Valdo Kilpio. Jis reikalingas ir mūsų kasdieniame gyvenime, ir šauliškoje veikloje. Reziumuojant siūlyčiau kiekvienam iš mūsų paklausti savęs, ar mes norėtume būti patriotais šalies, kurioje vasarą skiname braškes, kur dirbame nelegaliai, be jokių socialinių ir medicininių garantijų, kur susižeidus ar susirgus tau pasakys, kad tai tavo asmeninis reikalas, kaip nori ir moki, taip ir sukis. Jei gintume tokią šalį, kurioje būtume pigi nekvalifikuota darbo jėga, būtume geriausiu atveju legionieriai samdiniai. O mūsų misija paremta savanoriškumu, juk mes, šauliai, šia moraline prasme esame tokie pat savanoriai kaip ir KASP, norintys prireikus ginti savo šalį. To ir norime būti apmokyti.

Andrius Černauskas

Šaulių apskr. gen. P. Plechavičiaus
šaulių 6-osios rinktinės Šaulių 2-osios kuopos šaulys

2012 m. 5-ojo „Trimito“ numerio rubrikos „Pozicija“ straipsnyje „Kiek banginių laiko Lietuvą?“ aptariama patriotizmo sąvoka ir esmė.

Nesutinku, kad pasikeitė patriotizmo esmė ir atėjo me-

tas „vietos patriotizmui“, už kurį (autorius žodžiais) mes turime net dėkoti Dievui. Absurdiška ir tai, kad Lietuva mato kaip žemės sklypas. Teigiama, kad tikrasis patriotizmas neatsiejamas nuo gaspadoriško požiūrio į žemės gabalą, ir

dar baisiau, kad toks požiūris siūlomas kaip geriausia dirva reikštis šauliškumui. Straipsnyje šaipomasi ir iš kai kurių Lietuvos istorijos momentų.

Lietuvių tauta prieš daugelį amžių sukūrė Lietuvos valstybę. Mes ir šiuo metu gyvename tautinėje valstybėje (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 2, 3 ir 4 straipsniai). Panagrinėkime giliau tautos ir patriotiškumo sąvokas:

tauta – tai prigimtinė žmonių bendruomenė, turinti bendrą kilmę, bendrą kalbą, istoriją, papročius;

patriotas – žmogus, mylintis savo tėvynę, atsidavęs savo tautai, pasiryžęs jai aukotis;

patriotizmas – tai atsidavimas, meilė, pasiaukojimas savo tėvynei. Noriu pakeičti, kad patriotizmas – tai ne padėvėtas žodis, bet mūsų tautos, valstybės ir šaulių organizacijos narių pagrindinė siekiamybė, veiklos pagrindas. Tai atsispindi ir Šaulių sąjungos įstatyme (Įstatymo preambulės 7 straipsnis, 8 straipsnio 4 dalis, 9 straipsnio 3 ir 4 dalis, 11 straipsnio 8 dalis).

Vytautas Zenkus
LŠS garbės šaulys

Garbus šaulys Vytautas Zenkus nesutinka su mano pasiūlyta „vietos patriotizmo“ sąvoka. Tai, prisipažinsiu, nestebina, nes sąvokos „Patriotizmas, Tėvynė, Pareiga, Garbė“ ir kt. kenčia nuo prasmės infliacijos ir kiekvienas į

jas „sudedą“ tai, kas jam svarbu. Jaunuoliui „iš gatvės“ tokia patriotizmo samprata priimtinausia, nes verksmingi mitingai be pabaigos dabartiniam jaunimui yra kančia.

Tikrąją patriotizmo vertę patiriantys šauliai ir „šauliškai“ gali prieštarauti „vietos patriotizmui“, bet ką tuo laimėsime? Tik dar labiau saviizoliuosimės. Ir, jei atvirai, aš labiau palaikau gerai besitvarkantį „nepatriotišką“ ūkininką, verslininką ar šiaip iniciatyvų žmogų, kuris yra tikras gaspadorius ir siekia gėrio sau, negu „visuomenišką“ patriotą, kuris įsikibęs senųjų sąvokų mano esąs kažkuo geresnis už tą, kuris siekdamas asmeninės naudos iš tikrųjų tobulina ir Lietuvą.

Nepatriotinėmis spalvomis padabintas geras veiksmas valstybės požiūriu yra šimteriopai vertingesnis negu trispalvės spalvomis apkašytas tupinėjimas ir nieko neveikimas. „Lietuva kaip žemės sklypas“ – būtent apie tai. Duok Dieve, proto visiems Lietuvą suvokti kaip nuosavą žemės sklypą, kurį tu tvarkai, puoselėjai ir kuriuo rūpiniesi.

Dėl V. Zenkaus išvardytų Konstitucijos straipsnių prieštarauti neįmanoma. Jie yra parašyti juodu ant balto, todėl jų neigti nevalia. Kita kalba, kiek įstatymai atitinka realybę? Ar protingumo, tiesos ir teisingumo kriterijai visada yra pagrindas priimant vienokius ar kitokius įstatymus ar teismo nutartis? Palieku šį klausimą atvirą...

Valdas Kilpys

Mintys Lietuvos šaulių sąjungos eiliniam suvažiavimui artėjant

Ypač reikšmingas Lietuvos šaulių sąjungos (LŠS) paramos, pasitikėjimo ja rodiklis – jaunų žmonių noras arba nenoras tapti šauliais. Ateinančių ir išėinančių žmonių skaičiaus santykis atskleidžia tikrąsias simpatijas LŠS. Pastaraisiais metais jis teikė vilčių.

Nepaisant visko, niekas nenurungs gyvo bendravimo ir tikros pažinties su šauliais. Tam rinktinėse organizuojami šaulių veiklos pristatymai, rengiami populiarūs žygiai, bėgimo varžybos, įvairios šventės šauliams.

Didžiausias galimas LŠS renginių pavojus – pasklidusios, nei šaulių realijų, nei vizijų neatitinkančios žinios. Pavyzdžiui, jei per daug rodysime savo reprezentacijas ne laiku ir ne vietoje, visuomenei gali susidaryti įspūdis, kad LŠS paskirtis – tik reprezentacinė. Jei renginiuose bus drėbiama vien šauliška košė, ar taip sukursime trokštamą šaulio įvaizdį?

Populiarinant LŠS dažnai pasitelkiama istorija. Jos nereikia garbinti, nereikia niekinti, ją reikia žinoti. Kuo

daugiau istorijos žinių turės visuomenė, tuo lengviau ji supras dabartines šaulių problemas.

Tačiau istoriniai dalykai irgi kelia pavojų. Jei nesištinginsime pajauti žmonių poreikio, tapsime nuobodūs ir formaliais minėjimais nutolinsime visuomenę nuo istorijos.

Kad visuomenė labiau pasitikėtų LŠS, reikia ne tik veiksmingų viešųjų ryšių, bet ir efektyvios Lietuvos šaulių sąjungos.

Ir dar. Turime mokėti atkreipti dėmesį į šaulių mintis, lūkesčius, nepasitenkinimą, įsiklausyti į visuomenės balsą.

Komunikuoti – tai bendrauti, girdėti, įsitraukti, gerbti, atsižvelgti.

Ateis laikas, galėsime pasakyti: „Taip, visi drauge gerai dirbame!“

ats. plk. lt. Vladas Petkevičius

Panevėžio apskr. šaulių 5-osios rinktinės vadas

SVEIKINAME

Garbingo 90-ojo jubiliejaus proga Šiaulių 3-iosios kuopos šaulį **BENJAMINĄ STASEVIČIŲ**.

Linkime geros sveikatos, ištvermės ir dvasios stiprybės tarnaujant Tėvynei.

LŠS vadovybė, Šiaulių AŠR vadas,

Šiaulių kovinių šaulių 3-iosios kuopos vadas ir šauliai

Garbės šaulį, tautodailininką **JONĄ SAURAZĄ** 85-ojo gimtadienio proga. Linkime stiprios sveikatos, energijos, kūrybinės ugnies visose veiklose.

LŠS vadovybė, Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Raseinių kuopos vadas ir šauliai

Šaulius **JURGĮ JONĄ ČEPONONĮ** 85-ojo, **VINČĄ ALBINĄ LESKAUSKĄ** ir **JONĄ BRAŽINSKĄ** 75-ojo, **JUOŽĄ VIDRĄ** ir **GEDIMINĄ ŠIMAITĮ** 65-ojo, **ALIŲ JURČIUKONĮ** 30-ojo jubiliejaus proga.

Linkime stiprios sveikatos, gražių ir šviesių dienų bei ištvermės šauliškame ir asmeniniame gyvenime.

LŠS vadovybė ir Alytaus apskr. karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Lazdijų A. Ramausko-Vanago šaulių 4-osios kuopos vadas ir šauliai

Šaulius **EDMUNDĄ JONĄ ŽARSKIŲ**, **GEDIMINĄ STASĮ VITALIŲ BANAITĮ** 70-ojo, **VAIDOTĄ ADOMĄ BIELIŪNĄ** 75-ojo, **ANTANĄ JANUŠONĮ** ir **JUOŽĄ RUSECKĄ** 80-ojo, **SILVESTRĄ MACKEVIČIŲ** ir **VYTAUTĄ EIMONTĄ** 85-ojo, **ALEŽUKAUSKIENĘ**

65-ojo jubiliejaus proga. Linkime stiprios sveikatos, darbinių metų, asmeninės laimės, Dievo palaimos, dvasios stiprybės tarnaujant Tėvynės labui.

LŠS vadovybė ir Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kauno „Tvirtovės“ kuopos šauliai

Šaulį **VYTAUTĄ GALECKĄ** 80-ojo ir **STEPONĄ ŽUKAUSKĄ** 60-ojo jubiliejaus proga. Linkime stiprios sveikatos, ilgų gyvenimo metų, beribės energijos šauliškoje veikloje, gyvenimo džiaugsmų tarnaujant Šaulių sąjungai ir Tėvynei Lietuvai.

LŠS vadovybė, Klaipėdos apskr. jūros šaulių 3-iosios rinktinės vadas, 2-osios kuopos vadas ir šauliai

Kuopos vadą **LEONĄ VAICEKAUSKĄ** garbingo 70-ojo jubiliejaus proga. Linkime dar daug prasmingų dienų, ištvermės, sveikatos, neblėstamo entuziazmo ir energijos tęsti šaulišką veiklą.

LŠS vadovybė, Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės vadas, Širvintų 10-osios kuopos šauliai

60-ies metų jubiliejaus proga Panevėžio apskrities šaulių 5-osios rinktinės vadą ats. plk. ltn. **VLADĄ PETKEVIČIŲ**.

Ir linkime: kad visi svarbūs sumanymai taptų sėkmingi, visados pavyktų pradėti darbai ir visi brangūs Jums žmonės būtų laimingi! Neblėstamos energijos ir dvasios stiprybės tarnaujant Šaulių sąjungai ir Tėvynei Lietuvai.

LŠS vadovybė, Panevėžio apskrities 5-osios rinktinės 9-osios kuopos vadas ir jaunieji šauliai

Šaulę **AUŠRĄ URMANAVIČIENĘ** 50-ojo gimtadienio proga. Linkime laimingų, džiugių, kūrybingų ir prasmingų metų, daug sveikatos, energijos visuose darbuose.

LŠS vadovybė, Marijampolės apskrities šaulių 4-osios rinktinės Pilviškių 4-osios kuopos vadas ir šauliai

Garbės sargybos kuopos šaulę **LARIŠĄ SLAVINSKIENĘ** jubiliejaus proga. Linkime gyvenimo džiaugsmo, šviesių minčių ir sėkmės įgyvendinant tikslus bei siekius.

LŠS vadovybė ir GSK vadas bei šauliai

Garbės teismo narį **GEDIMINĄ SKAISTĮ** 40-ojo jubiliejaus proga. Linkime stiprios lietuviškos šeimos atstovui ir toliau puoselėti šauliškumo tradicijas, laimės, sveikatos bei neblėstamos meilės savo artimiesiems ir Lietuvai!

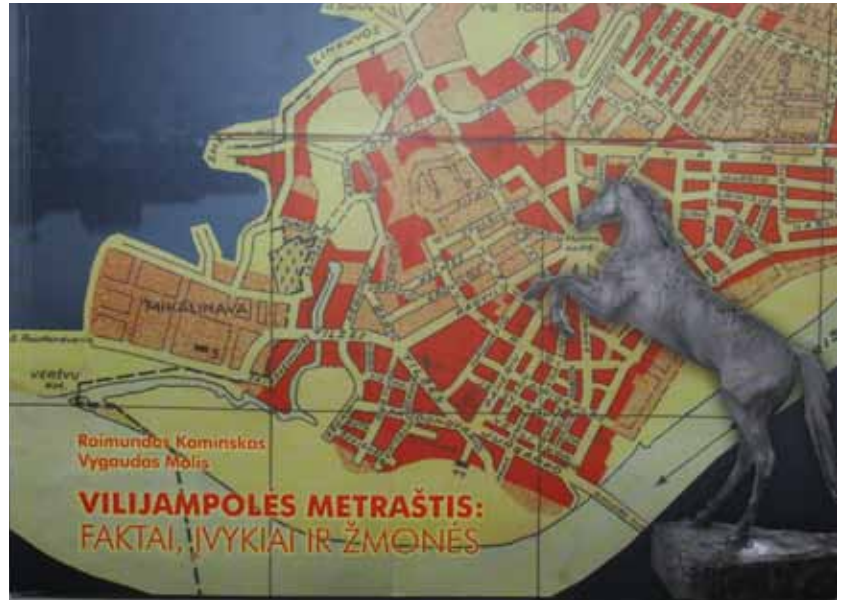
LŠS vadovybė ir broliai bei sesės šauliai

Knyga apie žinomą ir nežinomą Vilijampolę

2012-ųjų pabaigoje leidykla „Kitos spalvos“ išleido nedidelį, bet įsta-
bų leidinį „Vilijampolės metraštis: fak-
tai, įvykiai ir žmonės“. Šiame leidinyje
Vilijampolės šauliams skirtas ne vienas
skyrius, spausdinama daug nuotraukų.
Nenuostabu, nes vienas iš leidinio
bendraautorių yra Kauno apskrities
Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės
šaulys Raimundas Kaminskas. Jo teigimu,
knygos atsiradimas buvo natūralus procesas.
„Pats domiuosi šaulių istorija, turiu surinkęs
nemažą archyvą, todėl šio leidinio pasirody-
mas yra dėsningas tyrinėjimų procesas.
Kartu su knyga gimė ir kilnojamoji paroda
apie Vilijampolės šaulius (šiuo metu eksponuo-
jama LŠS štabe, aut. past.), kuri apkeliavo
visą Kauną ir sulaukė tikrai gerų atsiliepimų“, –
pasakojo R. Kaminskas.

Leidinyje skaitytojai gali susipažinti
ne tik su šaulių veikla, bet ir su platesniu

kontekstu: istoriniais faktais, veikusiu organizacijų aprašymais, miesto gyventojų būtimi. Įdomi detalė – knygoje galima rasti ir pasivaikščiojimo po Vilijampolę maršrutą, kur išskirta 10 pagrindinių dėmesio vertų objektų.

Valdas Kilpys

Apie mus rašo

Dienraštis „Lietuvos rytas“ informuoja apie narsų garbaus amžiaus šaulio, Laisvės kovų dalyvio Broniaus Cepulio bei jo trylikamečio proanūkio pilietinį poelgį – pagalbą policijai sulaikant telefoninius sukčius. Už teisingą poelgį Alytaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato vadovas Česlovas Mulma šauliui ir jo proanūkiui įteikė padėkas bei simbolines dovanėles.

Panevėžio apskrities priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos tinklalapyje <http://www.vpgt.lt> informuojama apie pasirašytą Panevėžio apskrities šaulių 5-osios rinktinės ir Panevėžio apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos bendradarbiavimo sutartį ir joje numatytus dviejų institucijų siekius: rengti pasitikinčius savimi, kūrybingus, atsakingus, drausmingus Lietuvos Respublikos piliečius, pasirengusius ginti Tėvynę ir padėti nelaimės atveju kitiems, skatinti jaunimo ir visuomenės domėjimąsi savanoriškąja veikla, civiline sauga.

„Panevėžio balsas“ straipsnyje „Šauliai suvažiavimui rengėsi Panevėžyje“ rašo apie neeilinį šaulių suvažiavimą, kuriame buvo patvirtinti teisės aktai, reikalingi eiliniam

LŠS suvažiavimui, vyksiančiam vasarą, surengti.

www.ordinariatas.lt informacijoje „Paberžėje Kauno apskrities Vytauto Didžiojo 2-osios rinktinės šauliai paminėjo 1863 m. sukilimo 150-ąsias metines“ apie šaulių organizuotą gražią šventę Kėdainių rajone, Liaudos ir Nykio upelių santakoje įsikūrusiame Paberžės bažnytkaimyje, pagerbiant 1863 m. sukilimo dalyvių atminimą.

www.utena.policija.lt straipsnyje „Tradiciniame susitikime su Utenos rajono seniūnais pasidžiaugta bendradarbiavimo „vaisiais“ rašoma apie policijos organizuotą susitikimą, kuriame aktyviai dalyvavo policijos pagalbinkai – Utenos šaulių rinktinės šauliai.

www.ramygala.lt informacijoje „Atvelykis Ramygaloje“ rašoma apie gražią mieste įvykusią šventę ir dėkojama šauliams už paramą – saugumo užtikrinimą.

www.alytiskis.balsas.lt informuoja, kad Krokialaukio Tomo Noraus-Naruševičiaus vidurinės mokyklos 11 klasės mokinė, jaunoji šaulė Rūta Maižiešiūtė apdovanota už geriausią rašinių nacionaliniame mokinių konkurse „Lietuvos kovų už laisvę ir netekčių istorija“. Sveikiname!

Evangelikų liuteronų laikraščio „Kelias“ straipsnyje „Lietuvos sukaktys minėtos Čikagoje“ pasakojama apie Čikagos šaulių veiklą – Sausio 13-osios ir Klaipėdos prijungimo prie Didžiosios Lietuvos paminėjimus.

Šaulį Petrą Joniką prisimenant

Kapų tylą amžinajam poilsiui priglaudė prasmingai gyvenimą praleidusį Toronto Vlado Pūtvio kuopos ir Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje garbės šaulį Petrą Joniką.

Velionis gimė 1917 m. liepos 9 d. Šilalėje, Tauragės apskrityje. Šeimoje užaugo kartu su dviem seserimis. Lietuvoje priklausė Pajūrio šaulių būriui. Tarnaudamas Lietuvos kariuomenėje tapo puskarininkiu. Turėdamas vairavimo partirties, pasiliko liktiniu kariuomenėje ir buvo kariuomenės vado bei kitų aukštųjų kariuomenės pareigūnų vairuotojas. Sovietams okupavus Lietuvą, iš kariuomenės atleistas. Tu-

met dirbo policininku Tauragėje. Tačiau Vokietijai užėmus Lietuvą, toliau dirbo policininku. Vokietijai pralaimint karą rytuose, buvo paimtas į jos kariuomenę, kurioje tarnavo iki karo pabaigos. Ne kartą pasakodavo, kad gyvenime yra nešiojęs keturias uniformas: vieną garbingą Lietuvos kariuomenės ir tris okupantų.

Karo pabaiga sumaišė gyvenimą – teko gyventi Vokietijoje pabėgėlių stovyklose. Liubeko stovykloje sutiko Lietuvoje pažintą Zuzaną Jurkšytę, su kuria susituokė ir kartu išgyveno 67 metus. Vėliau su žmona išvažiavo į Angliją. Po šešerių metų nutarė persikelti į Kanadą. Gyvendamas Toronte visą laiką dirbo staliumi, buvo atidavęs nuosavą medžio apdirbimo dirbtuvę.

Šauliu išeivijoje tapo nuo 1965 metų, kai įstojo į Toronto Vlado Pūtvio kuopą. Toronte susikūrus jūrų šaulių kuopai, keletą metų buvo jos pirmininku. Vėliau pasitraukė iš jūrų šaulių kuopos ir sugrįžo į Vlado Pūtvio kuopą, kurioje daug metų buvo valdybos nariu. Kanadoje iš šaulių kuopų sudarytoje rinktinėje buvo paskutiniu ju jos vadu. Už nuopelnus apdovanotas Šaulių žvaigždės medaliu, Šaulių žvaigždės ordinu, žymeniu už nuopelnus Šaulių sąjungai ir Kanados baltiečių lygos medaliu.

Buvo ramaus būdo, su visais gražiai sugyveno, jaunesniems šauliams visuomet tėviškai patardavo. Niekada neigiamai nepasisakydavo apie šaulių veiklą, visuomet pasidžiaugdavo kitų atliktais darbais. Jo pavyzdžiu visi gali didžiutis ir eiti parodytais keliais.

Mirė sulaukęs 96 metų, 2013 m. vasario 4 d. Palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse Anapilio sodyboje. Kuopos šauliai stovėjo garbės sargyboje laidotuvių namuose, atidavė paskutinę pagarbą prie kapo duobės.

Velioniui pagerbti skiriamos šios Bernardo Brazdžio eilės:

Visos mūsų maldos kasdieninės,
Viešpatie, duok tėviškės dangaus...
Tik tenai pailsusios krūtinės
Po visų kelionių atsigaus.

Vytautas Pečiulis
Vlado Pūtvio kuopos vadas

UŽJAUČIAME

Mirus šauliui Antanui Skipariui nuoširdžiai užjaučiame vaikus ir artimuosius.

LŠS vadovybė ir Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kėdainių P. Lukšio 5-osios kuopos vadas ir šauliai

Reiškiu nuoširdžiausią užuojautą Zozelai Jonikas mirus artimiausiam ir brangiausiam žmogui – Petru Jonikui. Dalijuosi Jūsų kančia ir liūdesiu.

Palmyra Gedminienė, Kaunas

Netekties valandą reiškiamo gilią užuojautą sesei šaulei Rūtai Čepaitienei

Kartu liūdi LŠS vadovybė ir Marijampolės 3-osios kuopos šauliai

Mirus žmonai nuoširdžią užuojautą reiškiamo Baisogalos kuopos šauliui Vytautui Grigaičiui.

LŠS vadovybė, Šiaulių apskr. gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės vadas, Baisogalos 8-osios kuopos vadas ir šauliai

Mirus garbės šauliui Vaclovui Janušauskui nuoširdžiai užjaučiame žmoną ir artimuosius.

LŠS vadovybė, Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės vadas, Vilniaus kuopos šauliai

LŠS CV NUTARIMAI, VADO ĮSAKYMAI, APDOVANOJIMAI

Kovo 2 d. LŠS štabe vyko Centro valdybos posėdis, kuriame apsvačiusi klausimus: dėl LŠS suvažiavimo sušaukimo; LŠS technikos sporto klubo steigimo įstatų; LŠS finansinės ataskaitos; LŠS 2013 m. veiklos plano; LŠS sąmatos objektų apsaugai, kompiuterių ir org. technikos bei vienos mobiliosios stovyklavietės įrangos įsigijimo, infrastruktūros, reikalingos LŠS veiklai užtikrinti, Valdyba nutarė: kovo 9 d. Panevėžyje sušaukti neeilinį suvažiavimą; pritari principiniams LŠS technikos sporto klubo įstatams ir finansinei ataskaitai; LŠS planą išsiųsti elektroniniu paštu CV nariams, o šiems parengti CV veiklos planą; transporto įsigijimo planą derinti su posėdyje nedalyvavusiais CV nariais, pritari mobiliosios stovyklavietės įrangos įsigijimui, perduoti seną Šiaulių apskrities šaulių rinktinės automobilį, o Alytaus apskrities rinktinės automobilį – kaip metalo laužą, Šaulių sąjungai priklausantį automobilį perduoti VŠĮ „Little Hawk“; gauti daugiau informacijos apie įvairiuose šalies regionuose šauliams priklausančio nekilnojamojo turto būklę. Valdyba pritarė teikiamų asmenų apdovanojimams.

2013 m. vasario 15 d. – balandžio 22 d.

- LŠS vado įsakymu Nr. 127P Rimantas Narbutis skiriamas eiti Šiaulių apskr. gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės Baisiogalos 8-osios kuopos vado pareigas nuo 2013-03-04.
- LŠS vado įsakymu Nr. 162P Darius Galdikas skiriamas eiti Telšių apskr. Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės Plungės 2-osios kuopos vado pareigas nuo 2013-03-12.
- LŠS vado įsakymu Nr. 182P Petras Karbauskas skiriamas eiti Klaipėdos apskr. jūros šaulių 3-osios rinktinės 3-osios kuopos vado pareigas nuo 2013-03-22.
- LŠS vado įsakymu Nr. 183P Aleksandras Šukys skiriamas eiti Klaipėdos apskr. jūros šaulių 3-osios rinktinės 9-osios kuopos vado pareigas nuo 2013-03-22.

LŠS vado įsakymais LŠS garbės šaulio vardas suteiktas:

- už nepriekaištingus ir sąžiningus šauliškus tarnybos metus, indėlį bei nuopelnus organizacijai: Panevėžio apskr. šaulių 5-osios rinktinės 3-osios kuopos šauliams Rimgaudui Račkauskui, Kęstučiui Vaitoniui, kuopos vadui Albertui Pilkai, Rokiškio 9-osios kuopos vadui Algiiui Veikšniui;
- už ilgametę veiklą LŠS ir jaunųjų šaulių ugdymą Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Širvintų 10-osios kuopos vadui Leonui Vaicekauskui;
- už pavyzdinę, sąžiningą pareigų atlikimą ir aktyvią veiklą LŠS ugdant jaunosios kartos dvasiškumą ir pasiaukojimą Tėvynei Alytaus apskr. kar. A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės kapelionui Stasiui Stankevičiui.

LŠS vado įsakymais III laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklų „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“ apdovanoti:

- už reikšmingą veiklą stiprinant valstybingumą, indėlį ugdant kuopos jaunųjų šaulių pilietiškumą, pareigingumą, atsakingumą, drausmingumą, kruopščiai atliktas jam pavestas užduotis, už dalyvavimą kuopos šaulių–policijos rėmėjų veikloje Marijampolės apskr. šaulių 4-osios rinktinės Pilviškių šaulių 4-osios kuopos skyriaus vadas Justinas Staugaitis;
- už aktyvią visuomeninę veiklą, iniciatyvumą, finansinę paramą Radviliškio šaulių namų remontui Šiaulių apskr. gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės Radviliškio 1-osios kuopos šaulys Povilas Škikūnas;
- už aktyvią veiklą ir jaunųjų šaulių ugdymą Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus šaulių kuopos būrio vadas Vytautas Garšva;
- už ilgametę veiklą LŠS ir jaunųjų šaulių ugdymą Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus šaulių kuopos šaulys Algirdas Kizevičius;

- už ilgametę, nepriekaištingą šaulišką tarnybą, už nuopelnus LŠS Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus šaulių kuopos šauliai Karolis Januška, Gediminas Skaistys, Mindaugas Aleksandras Balčiauskas, būrio vadas Augustas Žukauskas, rinktinės Revizijos komisijos narys Ramūnas Viederis;
- už pagalbą LŠS ugdant jaunuosius šaulius VU Gamtos mokslų fakulteto lektorius, Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos Vilniaus apskrities skyriaus narys Vytautas Račkauskas, Viešojo saugumo tarnybos prie VRM Mokymo ir specialaus parengimo centro Mokymo poskyrio viršininkas mjr. Jonas Greičiūnas, Pilietinės gynybos centro prie KAM vyr. specialistas Arvydas Čepukėnas;
- už ilgametį darbą su jaunaisiais šauliais Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Sostinės kuopos vadas Valdemaras Stančaitis;
- už šauliškų tradicijų puoselėjimą, aktyvią šaulišką veiklą kuopos renginiuose, sėkmingą ir nuoširdų darbą Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kauno „Tvirtovės“ 3-osios kuopos 2-ojo būrio vado pavaduotojas Kazimieras Matūza;
- už šauliškų tradicijų puoselėjimą, sėkmingą ir nuoširdų darbą su jaunaisiais šauliais, savo profesinius sugebėjimus, turimų žinių ir įgūdžių panaudojimą efektyviam bendram tikslui Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kauno rajono 9-osios kuopos šaulys Vytautas Griganavičius;
- už ilgametę veiklą LŠS, šauliškų tradicijų puoselėjimą Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kauno „Tvirtovės“ 3-osios kuopos 1-ojo būrio vadas Jonas Edmundas Žarskius;
- už nuopelnus ir asmeninį indėlį propaguojant ir stiprinant LŠS, šauliškų tradicijų puoselėjimą, savo profesinius sugebėjimus, turimų žinių ir įgūdžių panaudojimą efektyviam bendram tikslui Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kauno rajono 9-osios kuopos šaulys Bronius Celiešius;
- už nuopelnus ir asmeninį indėlį propaguojant ir stiprinant Lietuvos šaulių sąjungą, sėkmingą ir nuoširdų darbą, sąžiningai ir profesionaliai vykdant pavestas užduotis Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kauno „Tvirtovės“ 3-osios kuopos Vyčiaus kryžiaus Ordino Vėliavos būrio 2-ojo skyriaus vadas Laimutis Gakutis;
- už nuopelnus ir asmeninį indėlį propaguojant ir stiprinant LŠS, sėkmingą ir nuoširdų darbą, sąžiningą tarnybą Vyčio Kryžiaus ordino vėliavos būryje Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kauno „Tvirtovės“ 3-osios kuopos šaulys Antanas Janušionis;
- už nepriekaištingą šaulišką tarnybą, už didelį asmeninį indėlį, organizacinius sugebėjimus, iniciatyvumą ir pasiaukojimą Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kauno „Tvirtovės“ 3-osios kuopos 2-ojo būrio vadas Rimvydas Jurkša, 1-ojo būrio 1-ojo skyriaus vadas Silvestras Mackevičius, vado pavaduotojas Juozas Edmundas Ruseckas.
- LŠS vado įsakymais II laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklų „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“ apdovanoti:
- už ilgametę, nepriekaištingą šaulišką tarnybą, už nuopelnus Lietuvai ir LŠS Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus šaulių kuopos vado pavaduotojas Audrius Skaistys;
- už sąžiningą pareigų vykdymą ir aktyvią veiklą LŠS nuo 1994 m., sąžiningai ir profesionaliai vykdant pavestas užduotis, savo profesinius sugebėjimus, turimų žinių ir įgūdžių panaudojimą efektyviam bendram tikslui Alytaus apskr. karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Varėnos šaulių 5-osios kuopos vadas Kęstutis Plukys.
- LŠS vado įsakymais vado padėkos įteiktos:
- už reikšmingą veiklą stiprinant valstybingumą, drausmingumą, indėlį ugdant kuopos jaunųjų šaulių pilietiškumą, pareigingumą, atsakingumą, už kruopščiai atliktas pavestas užduotis Marijampolės apskr. šaulių 4-osios rinktinės Pilviškių šaulių 4-osios kuopos šauliui Nemyrai Gardauskienei;

- už ilgametę veiklą LŠS Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Širvintų 10-osios kuopos šauliams Rimvydai Mickevičiui, Dariui Inčiūrai;
- už aktyvią veiklą, paramą rengiant ir ugdant jaunuosius šaulius Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Širvintų 10-osios kuopos šauliui Vaidui Žiniui;
- už aktyvią veiklą, puikius laimėjimus jaunųjų šaulių sporto žaidynėse Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Širvintų 10-osios kuopos šauliams Eimantui Eigeliui, Pauliui Leparskui, Gintarei Visockaitei, jauniesiems šauliams Laurai Jankovskytei, Lukui Žilinskui;
- už aktyvų dalyvavimą tarptautiniuose pagarbos bėgimuose „Gyvybės ir mirties keliu“ bei Širvintų 10-osios kuopos šaulių veiklos propagavimą žurnale „Trimitas“ ir regioninėje spaudoje laikraščio „Širvintų kraštas“ neetatiniam žurnalistui Remigijui Bonikatui;
- už ilgametę įvairiapusišką paramą rengiant ir ugdant jaunuosius šaulius Širvintų Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos mokytojams Romui Mikalajūnui, Jonui Stankevičiui;
- už paramą ugdant jaunuosius šaulius Širvintų Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos direktorei Audronei Buzienei, Širvintų „Atžalyno“ progimnazijos direktorei Helenai Vaicekauskienei;
- už puikius laimėjimus LŠS jaunųjų šaulių sporto žaidynėse, meno saviveiklos konkursuose, aktyvų dalyvavimą patriotiniuose renginiuose Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Širvintų 10-osios kuopos šauliui Žiedūnei Ramonaitei, Aistei Jotautytei, Kiprui Varaneckui;
- už sąžiningą, profesionalų pareigų vykdymą, aktyvią veiklą LŠS, už didelį asmeninį indėlį, iniciatyvumą ir pasiaukojimą Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kauno „Tvirtovės“ 3-iosios kuopos Vyčiaus kryžiaus Ordino Vėliavos būrio skyriaus vado pavaduotojui Algirdui Antanui Jančiukui;

- už parodytą iniciatyvumą ir asmeninį indėlį organizuojant LŠS neeilinį suvažiavimą Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktorei Kristinai Vareikienei;
- už rodomą iniciatyvą ir atsivimą plėtojant šaulišką veiklą Telšių apskr. Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės Rietavo 3-iosios kuopos vadui Pranui Liutkui, Mažeikių 1-osios kuopos vadui Pranui Trakinui, 5-osios kuopos vadui Arūnui Juškai;
- už nuoseklią, pasiaukojančią ir ilgametę tarnybą LŠS Klaipėdos apskr. jūros šaulių 3-iosios rinktinės Šilutės 9-osios kuopos šauliui Arūnui Liepiniui, Romui Sinkevičiui, būrio vadui Mindaugui Gedrimui, 2-osios kuopos šauliui Jonui Šilinskui, Šilutės 8-osios kuopos vadui Donatui Jauniui, 10-osios kuopos vadui Valerijui Krisikaičiui, 1-osios kuopos jaunųjų šaulių vadui Artūriui Baltrukaičiui;
- už nuopelnus ir parodytą iniciatyvą, svarų asmeninį indėlį organizuojant ir pravedant rinktinės jaunųjų šaulių sukarintas stovyklas Karaliaus Mindaugo MBP III motorizuotosios pėstininkų brigados vadui vyr. lt. Audriui Kavoliūnui;
- už sąžiningą, profesionalų pareigų vykdymą ir aktyvią veiklą LŠS Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kauno „Tvirtovės“ 3-iosios kuopos Vyčiaus kryžiaus Ordino Vėliavos būrio 1-ojo skyriaus vado pavaduotojui Gediminui Stasiui Vitoliui Banaičiui;
- už pagalbą LŠS organizuojant renginius bei puoselėjant pilietines vertybes ir šauliškumą Šilalės rajono merui Jonui Gudauskui;
- už nuoširdų, patriotinį pasiaukojimą auklėjant ir mokant Kauno apskr. Vytauto Didžiojo 2-osios rinktinės jaunuosius šaulius Išlaužo pagrindinės mokyklos mokytoju Rolandui Meškauskui, Kauno r. Domeikavos gimnazijos ir Kauno Martyno Mažvydo pagrindinės mokyklos mokytoju Dariui Starkui, Ariogalos gimnazijos mokytoju Andriui Bautroniui, Kauno „Žiburio“ vidurinės mokyklos mokytojai Elonai Labenskienei.

Visus jaunuosius šaulius kviečiame dalyvauti nuotraukų konkurse „Ateities šaulys“

Atsiųsk 1-3 nuotraukas adresu kaunas@saja.lt iki 2013 m. birželio 15 dienos.

Laiške nurodyk savo:

- Vardą, pavardę;
- Rinktinę, kuopą;
- Amžių;
- Kontaktinius duomenis (telefono numerį, el. pašto adresą).

Atsiuntęs pačią įdomiausią, originaliausią, geriausią nuotrauką bus paskelbtas visų šaulių žurnale „Trimitas“, dalyvaujančių laukia prizai. Net nedvejok, griebk fotoaparata, pasitark į pagalbą draugus, šaulius, vadus ir dalyvauk.

Įrodyk, kad jaunasis šaulys tai-aktyvus ir kūrybingas žmogus!

Konkursą rengia jaunųjų šaulių vyresnieji broliai ir seserys – korporacija „SAJA“